

371.1
พ 904 ก
ร. 3

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามคํานิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ไพวุฒิ ลังกา

11 พ.ค. 2535

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

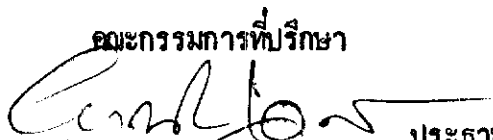
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

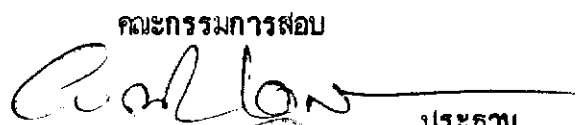
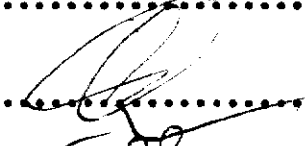
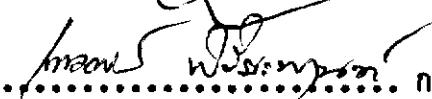
มีนาคม 2529

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178772

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานี้พร้อม
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ผาดิต บาลมาศ
ประธาน อาจารย์อรุณ วรทอง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ เทเวศร์ พิริยะพูนท์
กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ยังได้รับความกรุณาจากท่าน ดร.ศักดิ์ชัย หัทธสุวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุดม พิมพ์า ดร.นพวรรณ โชติพันธ์ อาจารย์ วิลาศลักษณ์ สีตลรัตน์
อาจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ที่ได้คำแนะนำต่าง ๆ เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ พี่ ๆ เพื่อน ๆ
ตลอดจน คุณคณิศร กาญจนภาส ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	8
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	9
	ความหมายของคำนิยาม	9
	ความหมายของคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	10
	การเกิดคำนิยาม	11
	ลักษณะของคำนิยาม	15
	องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับคำนิยาม	16
	การปลูกฝังคำนิยาม	18
	หน้าที่ของคำนิยาม	19
	พัฒนาการคำนิยาม	21
	ประเภทของคำนิยาม	22
	งานวิจัยในต่างประเทศ	23
	งานวิจัยในประเทศ	25
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	27

3	วิธีดำเนินการวิจัย	28
	ประชากร	28
	กลุ่มตัวอย่าง	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล	35
	สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	36
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	การวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
	ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	73
	กลุ่มตัวอย่าง	73
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
	การวิเคราะห์ข้อมูล	76
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
	อภิปรายผล	84
	ข้อเสนอแนะ	94
	บรรณานุกรม	96
	ภาคผนวก	100

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 10 และโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	29
2	แสดงจำนวนผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	31
3	แสดงลำดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	42
4	แสดงลำดับความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของครู พลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตามคำนิยม พื้นฐาน 5 ประการ	43
5	แสดงลำดับความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตามคำนิยมพื้นฐาน 5 ประการ	
6	แสดงลำดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตามคำนิยมพื้นฐาน 5 ประการ	45
7	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงาน ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตาม คำนิยมพื้นฐาน 5 ประการ	46

- 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็น
ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตน
ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตามค่า
นิยมพื้นฐาน 5 ประการด้วยวิธีของเซฟเฟ่ 47
- 9 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็น
ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตน
ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่า
นิยมพื้นฐานประการที่ 1 (พึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความ
รับผิดชอบ) 48
- 10 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็น
ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตน
ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่า
นิยมพื้นฐานประการที่ 1 (พึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความ
รับผิดชอบ) ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ 49
- 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน
ประการที่ 1 (พึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ) 50
- 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
ครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่า
นิยมพื้นฐานประการที่ 2 (ประหยัดและออม) 53

- 13 เปรียบเทียบความแตกต่างของคำเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็น
ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำ
นิยามพื้นฐานประการที่ 2 (ประหยัดและออม) ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ 54
- 14 แสดงคำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามพื้นฐาน
ประการที่ 2 (ประหยัดและออม) 55
- 15 แสดงการทดสอบความแตกต่างของคำเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำ
นิยามพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย) 58
- 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของคำเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็น
ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำ
นิยามพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย)
ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ 59
- 17 แสดงคำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามพื้นฐาน
ประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย) 60
- 18 แสดงการทดสอบความแตกต่างของคำเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำ
นิยามพื้นฐานประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา) 63

19	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยม พื้นฐานประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา) ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่	64
20	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา)	65
21	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตน ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)	68
22	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตน ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่า นิยมพื้นฐานประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์) ด้วยวิธี ของเชฟเฟ่	69
23	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารของ ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)	70
24	แสดงค่าอำนาจจำแนก	110
25	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากการวิเคราะห์ซ้ำ	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงกระบวนการเกิดค่านิยมในแนวความคิดของ สโรจ บัวศรี	12
2	แสดงกระบวนการเกิดค่านิยมในสังคมในแนวความคิดของ เมธี ปิณฑานนท์	13
3	แสดงการจำแนกการเรียนรู้ด้านจริยศึกษา	14
4	แสดงอิทธิพลของค่านิยมต่อพฤติกรรมของบุคคล	21

ภูมิหลัง

การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการด้วยกัน และปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือมนุษย์ มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ แต่สิ่งที่จะทำให้มนุษย์เกิดคุณค่าได้นั้นต้องอาศัยการศึกษา จึงกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากำลังคนของประเทศให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้เพราะเมื่อประชาชนของประเทศได้รับการศึกษาดีแล้วจะสามารถนำความรู้ความเข้าใจและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ไปช่วยในการพัฒนาประเทศได้ พงศ์ เกิดแก้ว (พงศ์ เกิดแก้ว 2518 : 40) ได้กล่าวไว้ว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งที่เหมาะสมกับการพัฒนากำลังคน เพราะกิจกรรมพลศึกษา มุ่งให้คนเกิดการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้พร้อมด้วยความมีสุขภาพดี ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสติปัญญา ความรู้ ตลอดจนไหวพริบแก้ปัญหาคือชีวิตได้อย่างดี

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบในเรื่องการศึกษาของประชาชนทั่วประเทศและตอบสนองนโยบายของรัฐ ที่มุ่งมั่นจะพัฒนาการศึกษาให้เจริญรุดหน้าทั้งทางด้านวิชาการ จริยธรรม และคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีผลงานมีระเบียบวินัยที่ดีงาม มีความคิด ความสามารถในการประกอบอาชีพ และธำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมความเป็นไทย เคลื่อน บุญแก้ว (เคลื่อน บุญแก้ว 2515 : 1) ได้กล่าวว่าในการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนเป็นพลเมืองดีนั้น มิได้มุ่งหวังให้ประชาชนพลเมืองมีแต่เพียงความรู้และความสามารถประกอบสัมมาอาชีพไว้เท่านั้น แต่จะต้องปลูกฝังให้มีค่านิยม (Values) ไปในแนวทางที่ประเทศต้องการอีกด้วย นายกรัฐมนตรี ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ (เปรม ติณสูลานนท์ 2526 : 41 - 42) ได้มีนโยบายให้รัฐบาลเร่งดำเนินการปลูกฝังค่านิยมให้แก่ประชาชนเพื่อให้เป็นพลเมืองดีของชาติ โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ “ค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคมไทย”

เพื่อศึกษาหาค่านิยมที่สำคัญและจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังและส่งเสริมให้แก่คนไทย และประกาศ
เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 รัฐบาล ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว
เห็นชอบและได้กำหนดค่านิยมพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชนปฏิบัติมี 5 ประการ คือ

1. พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. ประหยัดและออม
3. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
5. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ซึ่งค่านิยมแต่ละประการล้วนเป็นแนวทางให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็น
นิสัยที่ดี นพพร พานิชสุข (นพพร พานิชสุข 2525 : 11 - 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญ
ของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไว้ดังนี้

การพึ่งตนเอง ถือว่าเป็นค่านิยมที่สำคัญยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะในสภาพ
ที่เป็นอยู่ในขณะนี้ การรู้จักพึ่งตนเองก่อนย่อมทำให้เกิดความรู้สึกเข้มแข็งและมีความมั่นใจใน
การตัดสินใจในการทำกิจการใด ๆ จำเป็นต้องรู้จักการเอาตัวรอดและให้มีความปลอดภัย
จำเป็นที่แต่ละคนต้องรู้จักยืนอยู่ด้วยขาของตนเอง รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง รู้จักหาข้อยุติ และ
ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ปัญหาที่กลายไปในทางที่ดี การพึ่งตนเองย่อมไม่ต้องไปรบกวน
หรือไปทำความรำคาญให้แก่ผู้อื่น ตลอดจนก่อปัญหาให้แก่คนอื่น ๆ อีกด้วย

ขยันหมั่นเพียร เป็นคุณธรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องพิจารณาในการปลูกฝัง
ค่านิยม และถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญอันจะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ ความสมบูรณ์
และความมั่นคงในชีวิตไม่ว่าจักเป็นอาชีพใด ๆ ก็ตาม ทั้งนี้เพราะบุคคลผู้ประสบความสำเร็จ
ในชีวิตไม่ว่าในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ การปฏิบัติงานต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัย
ความขยันหมั่นเพียรเป็นปัจจัยสำคัญทั้งสิ้น

ความรับผิดชอบ ถือได้ว่าเป็นค่านิยมที่สำคัญในสภาพสังคมปัจจุบันที่จำเป็นต้องปลูกฝัง
ให้แก่บุคคลทุกชนชั้นทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นระดับใด ๆ เพราะความรับผิดชอบเปรียบเสมือน
รากฐานสำคัญที่จักช่วยให้กิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพ
สังคมปัจจุบันในวงการต่าง ๆ ทุกระดับมักจะละเลยหรือเห็นความสำคัญในเรื่องนี้น้อยไป หรือ

บางคนอาจไม่เห็นความสำคัญในเรื่องของความรับผิดชอบ ทำให้บางครั้งกิจการงานต่าง ๆ ต้องประสบผลเสียหายอย่างใหญ่หลวง และมีผลต่อเนื่องเชื่อมโยงไปถึงผลเสียหายแก่ส่วนรวมอีกด้วย

การประหยัคและออม ค่านิยมพื้นฐานสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลสืบเนื่องต่อประการแรกข้างนี้เป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบัน เศรษฐกิจ มีแนวโน้มสูงขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น ทำให้เกิดความเดือดร้อนมาสู่ประชาชนส่วนรวมที่มีฐานะปานกลางหรือหาเช้ากินค่ำ เป็นปัญหาหนึ่งที่กระทบกระเทือนไปยังประชาชนทุกหมู่เหล่า และปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดหรือรัฐบาลใดสามารถแก้ไขหรือจัดปัญหาให้ออกไปได้เลย จึงจำเป็นต้องหาทางบรรเทาหรือหาทางออกให้คิดขึ้นวิธีทางหนึ่งที่จะสามารถแก้ไขในเรื่องนี้ได้ต้องใช้วิธีการประหยัคหรือการอดออม การฝึกฝนให้มีนิสัยรู้จักการประหยัค อดออม เพื่อเป็นรากฐานเบื้องต้นที่จะช่วยให้พัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไปตามที่ต้องการ เพื่อมิให้ต้องทุกข์ หรือต้องมีหนี้สินรุงรัง และทำให้เกิดปัญหาสุญญากาศใหญ่โตต่อไปในอนาคต

การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ธรรมชาติของมนุษย์เมื่อมาอยู่ร่วมกันในสังคมย่อมเป็นของธรรมดาอยู่เองในอันที่หนึ่งต้องมีการขัดแย้ง ความไม่ชอบอารมณ์ ตลอดจนการปฏิบัติตนนอกกรอบนอกทาง ทำให้เกิดการก้าวท้าว ละเมิดสิทธิของกันและกัน และในที่สุดอาจก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทและต่อสู้ด้วยกำลังกันได้ ในที่สุด ดังนั้นเพื่อให้สังคมมีความสงบสุข มีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข จึงจำเป็นต้องมีการฝึกฝนอบรมให้มีระเบียบขึ้นเป็นพื้นฐานเบื้องต้นให้แก่ประชาชนทั่วไป ในการสร้างระเบียบวินัยจะส่งผลสะท้อนให้บุคคลมีความรับผิดชอบควบคู่กันไปในเรื่องของการเคารพกฎหมายบ้านเมืองอีกด้วย

การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่สมควรปลูกฝังและฝึกฝนให้เกิดความเคยชินจนเป็นนิสัยของประชาชนคนไทยในสังคมปัจจุบันในเรื่องศาสนา ถือได้ว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาเก่าแก่ประจำชาติไทยมาโดยตลอด บางครั้งบางโอกาสการนับถือศาสนาพุทธของประชาชนคนไทยเป็นไปในรูปลักษณะผิวเผินขาดความเข้าใจลึกซึ้งและที่สำคัญคือขาดการนำหลักธรรมมาใช้ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน หรือเห็นคุณค่าของธรรมโดยแท้จริง ปัจจุบันจึงต้องอาศัยธรรมะของพุทธเจ้าเข้ามามีส่วนในการดำเนินชีวิต

ประจำวันของแต่ละบุคคลหรือแต่ละครอบครัวเป็นสำคัญ สำหรับธรรมะที่สมควรจกนำมาประพฤติปฏิบัติกันให้เห็นผลจริงจังในสภาพปัจจุบัน เช่น ความมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การเว้นจากอบายมุขที่ชั่วร้ายทั้งหลาย การมีสติสัมปชัญญะและมีความละเอียดรอบคอบ และมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง เป็นต้น คุณธรรมดังกล่าวข้างต้นเป็นหลักธรรมที่สำคัญของพระพุทธองค์ที่วิเศษสุด และจะนำความสุข ความสงบ ความสบายใจมาสู่ผู้ประพฤติปฏิบัติโดยทั่วหน้ากันและช่วยให้ขจัดปัญหาความทุกข์กายและทางใจให้เบาบางหรือลดน้อยลงไปได้อย่างสมควรที่ประชาชนคนไทยจักเห็นคุณค่าธรรมะดังกล่าว

มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สามสิ่งนี้ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีพระคุณแก่ประชาชนคนไทยทั้งประเทศช่วยให้ประชาชนมีความร่มเย็น เป็นสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข เพราะชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สามารถทำให้ประเทศดำรงเป็นเอกราชอยู่ได้จนครบถึงปัจจุบันนี้ ถ้าหากขาดสามสิ่งแล้วไซ้ ประเทศชาติจักต้องเป็นเมืองขึ้นหรือสูญเสียเอกราชไปในที่สุด ความสงบร่มเย็นก็คงจะไม่มีให้พบได้เห็นได้เลย

คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ จึงกล่าวได้ว่าเป็นคำนิยามที่มีความสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตของพวกเรา ละออ แสนศักดิ์ (ละออ แสนศักดิ์ 2527 : 73) ได้กล่าวว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษารับการสังคมและชุมชน เป็นสถานที่อบรมสั่งสอนเยาวชนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน โรงเรียนจึงต้องมีบทบาทการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่เต็มไปด้วยการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของชีวิต พ่อแม่และผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่างก็ออกไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะพบปะดูแลอบรมสั่งสอนลูกได้เพียงพอ จึงยังไม่อาจที่จะปลูกฝัง คำนิยาม จริยธรรม คุณธรรม และพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของเด็กได้อย่างเต็มที่ จึงต่างก็มุ่งหวังการอบรมสั่งสอนให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน ขณะที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนนั้นครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน ครูจึงจำเป็นต้องมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผาณิต บิลมาศ (ผาณิต บิลมาศ 2522 : จ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีการควบคุมอารมณ์ อ่อนโยนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

ข้อสัถยสุจริต ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเชื่อมั่นในตนเอง จะเห็นว่า ครู อาจารย์ ในสถานศึกษานับว่ามีบทบาทอย่างสำคัญต่อการพัฒนาจริยธรรม คุณธรรมของเยาวชนในฐานะแม่พิมพ์ พ่อพิมพ์ของชาติ ซึ่งหลักสูตรวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (กรมวิชาการ 2527 : 42 - 46) ได้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม เช่น ความมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และสามารถนำคุณธรรมดังกล่าวไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้ดี ได้มีความรักและความนิยมในพฤติกรรมของผู้เล่นกีฬาและผู้ถูกกีฬาที่ดี อาจกล่าวได้ว่า คุณธรรมนั้นเป็นผลเสียเนื่องมาจากการเล่นหรือถูกกีฬา ซึ่งคุณธรรมต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับ

1. การอบรมสั่งสอนและเสนอแนะแนวทางที่ถูกต้อง
2. การจัดกิจกรรมทางพลศึกษาให้นักเรียนได้เข้าร่วมมาก ๆ

จากสองข้อดังกล่าว ต้องทำให้ได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนจะต้องประพฤติปฏิบัติก่อนให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นตัวอย่างด้วย คุณธรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนวิชาพลศึกษา คือ ความกล้าหาญ ความอดทน ความอดกลั้น การตัดสินใจ ความสามัคคี ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความเป็นระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา การรู้แพ้ การรู้ชนะ การรู้ถอย และลักษณะเนื้อหาวิชาหรือขอบข่ายของเนื้อหาวิชาในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา (กรมวิชาการ 2527 : 61 - 83) ได้ครอบคลุมถึง การเสริมสร้างสมรรถภาพและการบำรุงสุขภาพ ระเบียบข้อบังคับกติกาการเล่น การเล่นด้วยความปลอดภัย มารยาทในการเป็นผู้เล่นและผู้ถูกที่ดี การใช้การดูแลการเก็บบำรุงรักษาอุปกรณ์ ระเบียบประเพณีและมารยาทในการเข้าร่วมกิจกรรม ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับกฎจราจร

ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ห้องเรียนที่จะให้ผู้เรียนได้มีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา ตลอดจนคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน ในการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม หรือค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต คำรัส คารากักดี (คำรัส คารากักดี 2526 : 47 - 48) กล่าวว่า ครูพลศึกษามีโอกาสมากกว่าครูสาขาอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากความเอื้ออำนวยของลักษณะวิชาที่เป็นกิจกรรมอันจะทำให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาด้วยความลื้มตัวและสนุกสนาน เพลิดเพลินในกิจกรรมที่จัดขึ้น

ครูอาจจะให้พบเห็น ความซื่อสัตย์ เสียสละ หรือความเห็นแก่ตัว การพึ่งตนเอง ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยในตนเองหรือความมั่งง่าย ความสามัคคี มีน้ำใจเป็นนักกีฬาหรือทะเลาะวิวาทกัน สิ่งเหล่านี้จะแสดงออกมาในรูปพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ชัดเจนมากกว่าวิชาอื่น ๆ ครูพลศึกษาสามารถที่จะปลูกฝังสิ่งเหล่านี้ได้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการศึกษา ครูพลศึกษาจึงสมควรที่จะทำตัวเป็นแบบฉบับที่ดีทั้งการประพฤติปฏิบัติทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็ก ๆ ทั้งหลายได้เห็นตัวอย่างอันดีงาม และเกิดความรู้สึกซาบซึ้งที่จะประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นเด็กที่มีคุณลักษณะที่ดีเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม แต่ในทางปฏิบัติ ครูพลศึกษา ซึ่ง หน่วยงานนิเทศกรรมการพลศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา 2526 : 19 - 33) ได้ศึกษาพบว่า เป็นกลุ่มครูกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ชอบสร้างปัญหาให้แก่ผู้บริหารและลักษณะนิสัยหลายอย่างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เช่น ชอบดื่มสุรา เป็นต้น

จากที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ และถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่นำได้รับการส่งเสริม ปลูกฝัง พัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในหมู่ประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่ประชาชนและความมั่นคงของชาติ ครูพลศึกษาเป็นกลุ่มที่มีบทบาทหน้าที่ในการปลูกฝัง พัฒนาคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ และต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน หรือผู้พบเห็นได้เกิดความรักและความศรัทธาต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงส่งเสริมให้ครูพลศึกษามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นแบบอย่างที่ดีและมีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
2. เป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษพลศึกษา ครูพลศึกษา และสถาบันผลิตครูพลศึกษา ให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข และสร้างเสริมคุณลักษณะที่เหมาะสมของครูพลศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

1. กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ในโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2528
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บุคคลต่อไปนี้
    - 2.1.1 ผู้บริหาร
    - 2.1.2 ครู
    - 2.1.3 นักเรียน
  - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของครูพลศึกษา ประกอบด้วย
    - 2.2.1 ฟังตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ
    - 2.2.2 ประหยัดและออม
    - 2.2.3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
    - 2.2.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
    - 2.2.5 มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ, ผู้ช่วยผู้อำนวยการ, อาจารย์ใหญ่, ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
ครูใหญ่, ผู้ช่วยครูใหญ่, หรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่งครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10

ครู ในที่นี้ หมายถึง ครูพลศึกษา และครูทั่วไป

ครูพลศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีวุฒิต่างพลศึกษาและได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบ
ในการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10

ครูทั่วไป หมายถึง ครูหรืออาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ยกเว้นครูพลศึกษา

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

(ม.4 - 6) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2528

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานับการศึกษาที่เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น (ม.1 - 3) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - 6) สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 10 โดยสถานับการศึกษาดังกล่าวมีครูวุฒิต่างพลศึกษาทำการสอนอยู่ด้วย

เขตการศึกษา 10 หมายถึง เขตการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วย
7 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม และมุกดาหาร

ค่านิยม ในที่นี้จะหมายถึงเฉพาะค่านิยมทางสังคม คือแนวคิด ความเชื่อ เป็นเป้าหมาย
ในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่บุคคลและสังคมเห็นดีเห็นชอบ เป็นสิ่งที่สังคมค่าสมควรที่จะยึดถือเป็น
แนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยดี

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ หมายถึง ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่รัฐบาลของ
พญา พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ประกาศเชิญชวนให้ประชาชนพลเมือง
ประพฤติปฏิบัติ คือ พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ, ประหยัดและออม, มีระเบียบ
วินัยและเคารพกฎหมาย, ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 10 ลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของค่านิยม
2. ความหมายของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
3. การเกิดค่านิยม
4. ลักษณะของค่านิยม
5. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับค่านิยม
6. การปลูกฝังค่านิยม
7. หน้าที่ของค่านิยม
8. พัฒนาการค่านิยม
9. ประเภทของค่านิยม
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของค่านิยม

โรคิช (Rokeach. 1968 : 5) ให้ความหมายของค่านิยมว่า "ค่านิยมเป็นความเชื่ออย่างหนึ่งที่มีลักษณะยืนยงถาวร ซึ่งเป็นแนวทางของความประพฤติ หรือเป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิต เป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบสมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิถีปฏิบัติหรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น

กราวด์และคอบ (Gould and Kolb. 1965 : 744) ได้ให้คำจำกัดความของค่านิยมไว้ว่า เป็นความเชื่อ ความคิดที่คนสนใจ และยึดถือเป็นมาตรฐานในการประพฤติปฏิบัติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2523 : 31) ให้ความหมายของค่านิยมในทางสังคมวิทยาว่า เป็นลักษณะของบุคคลซึ่งหมายถึง ทัศนคติ ความสนใจ รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการของบุคคล ส่วนค่านิยมในทางจิตวิทยา หมายถึง ค่านิยม

ที่เป็นลักษณะทางสังคมไว้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ค่านิยมเป็นสภาพทางสังคมซึ่งอยู่ภายนอกตัวบุคคลและอาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลได้มาก

อุทัย หิรัญโต (อุทัย หิรัญโต 2526 : 71) อธิบายว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคลพอใจหรือเห็นว่า เป็นสิ่งที่มีคุณค่าแล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อหรืออยู่ในความรู้สึก

พนัส หันนาคินทร์ (พนัส หันนาคินทร์ 2526 : 18) อธิบายว่า ค่านิยม หมายถึง การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่ตนหรือกลุ่มคนมีอยู่ต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุ ความคิด อุดมคติ รวมทั้งการกระทำ ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม จริยธรรม และสุนทรียภาพ ทั้งนี้โดยได้ทำการประเมินค่าจากทัศนะต่าง ๆ โดยถี่ถ้วน รอบคอบแล้ว

จากความหมายของค่านิยมดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ค่านิยมเป็นแนวคิด ความเชื่อ เป็นเป้าหมายในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่บุคคลและสังคมเห็นดีเห็นชอบ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสมควรที่จะยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยดี

ความหมายของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ค่านิยมพื้นฐานเป็นค่านิยมที่สำคัญกลุ่มแรกที่ควรสร้างให้เกิดขึ้นในตัวคนทุกคน ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ได้มาจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เสนอให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาความสำคัญซึ่งได้เห็นชอบที่จะสนับสนุนให้มีการปลูกฝังและฟื้นฟูให้เกิดขึ้น ในจิตใจของคนไทยและคณะกรรมการกลุ่มนักวิชาการ (คณะกรรมการกลุ่มนักวิชาการ ม.ป.ป. : 1) ได้ให้ความหมายดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ

1.1 การพึ่งตนเอง หมายถึง การเป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นในคุณค่าและความสามารถของตน ไม่ทำตนให้เป็นภาระแก่ผู้อื่น

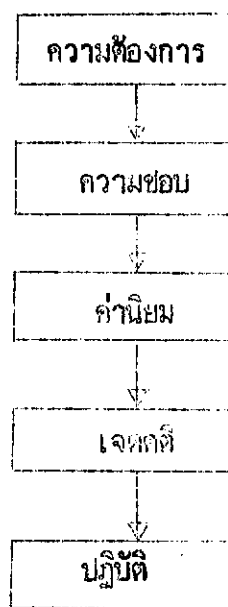
1.2 ขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความกล้าสู้งาน บากบั่น อุตสาห และขยันแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเป็นเนืองนิจ

1.3 ความรับผิดชอบ หมายถึง ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2. การประหยัดและออม หมายถึง การใช้จ่ายให้พอสมควรแก่กำลังทรัพย์และใช้ทรัพยากร เช่น วัสดุ เงิน เวลา ตามความจำเป็นและเกิดประโยชน์สูงสุด
3. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย หมายถึง ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เจื่อนใจ และกฎหมายที่สังคมกำหนด
4. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา หมายถึง ยึดถือปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงามตามคำสอนของศาสนา เชื้อมั่นในศีลธรรม
5. รักษาดี ศาสนา กษัตริย์ หมายถึง รักไทย นิยมไทย เลื่อมใสในศาสนา และจงรักภักดีในสถาบันกษัตริย์ รวมทั้งการเสียสละเพื่อส่วนรวม

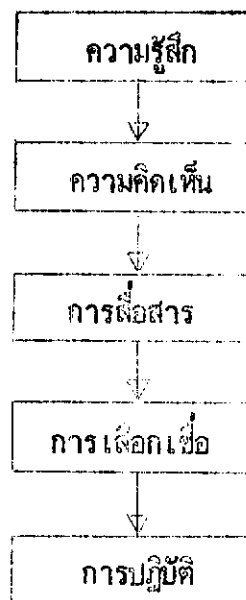
การเกิดค่านิยม

สาราช บัวศรี (สาราช บัวศรี 2524 : 5) กล่าวว่า การศึกษาเล่าเรียนและการเรียนรู้นั้นควรเริ่มที่ความจำเป็น หรือความต้องการก่อนจึงจะได้ผลดี ถ้ายังไม่มีหรือเห็นความจำเป็นเด่นชัด ย่อมจะเรียนด้วยความเบื่อหน่าย เมื่อเกิดความจำเป็นแล้ว ต่อไปก็จะเกิดความชอบหรือความสนใจติดตามมา ความชอบนี้จะกระตุ้นให้มีความนิยมหรือเข้าใจคุณค่ากลายเป็นค่านิยม (Value) ขึ้นมา ค่านิยมที่ก่อตัวระยะเวลาหนึ่งทีนานพอสมควร ก็ย่อมจะกระตุ้นให้เกิดความพร้อมที่จะกระทำให้อยู่ในใจซึ่งเรียกว่า เจตคติ นั้นเอง ดังในภาพ

ภาพประกอบ 1 แสดงกระบวนการเกิดค่านิยมในแนวความคิดของ สาราโรช บัวศรี

เมธี ปิณฑานนท์ (เมธี ปิณฑานนท์ 2526 : 43) กล่าวว่า การปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมมุ่งให้บุคคลเกิดความรู้สึกสะทึงใจในพฤติกรรมการดำรงชีวิตของตน ทั้งที่ปฏิบัติอยู่หรือคุ้นเคยอยู่เป็นเบื้องต้นก่อน เมื่อเกิดความรู้สึกต่อไปก็จะเกิดความคิดเห็นและเกิดการสื่อสารหรือถ่ายทอดทั้งทางวาจาและการแสดงออก จากนั้นก็มาถึงการเลือกเรื่องที่จะเชื่อ ซึ่งถือว่าเป็น ถนนนำไปสู่การปฏิบัติ ดังกระบวนการต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงกระบวนการเกิดค่านิยมในสังคมในแนวความคิดของ เมธี ปิณฑานนท์

สุนทรี โคมิน และสนธิ สมัการ (สุนทรี โคมิน และสนธิ สมัการ 2522 : 35) กล่าวว่า ค่านิยม เกิดจากผลผลิตของวัฒนธรรม สังคม สถาบัน รวมทั้งแรงผลักดันส่วนบุคคลที่ต่างก็มีอิทธิพลในการปั้นแต่ง (shape) ค่านิยมขึ้นมาทั้งสิ้น

อาบ นกะจัด (อาบ นกะจัด ม.ป.ป. : 21 - 22) กล่าวว่า ที่เกิดของค่านิยมคือจิตใจของคน ค่านิยมจะเกิดขึ้นและเจริญงอกงามก็เพียงใดในจิตใจคน น่าจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญคือ

1. สภาพจิตใจ และร่างกายที่ได้มาโดยธรรมชาติที่เรียกว่า อุบนิสัย พรสวรรค์ พันธุกรรม เพศ และวัย เป็นต้น
  2. การเลี้ยงดู การจูงใจ การให้อยู่ ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมและธรรมชาติ การให้การศึกษาอบรมที่เรียกว่า การปลูกฝังหรือวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ
- หากปัจจัย 1 และ 2 เปรียบเปลี่ยนไป ค่านิยมย่อมแปรเปลี่ยนไปด้วยในทิศทางเดียวกัน

ลักษณะของค่านิยม

สมบัติ มหาศ (สมบัติ มหาศ 2520 : 2) กล่าวถึงลักษณะของค่านิยมว่า มีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. สิ่งที่ทำให้ใคร ๆ มีความต้องการและชอบพอ (Need and like)
2. สิ่งที่ทำให้เรามองเห็นว่าความสำเร็จเป็นสิ่งจำเป็น
3. สิ่งส่งเสริมคุณธรรมทางใจ เช่น ให้ความมียินดี (Fleasure)

สุภาวดี มิตรสมหวัต (สุภาวดี มิตรสมหวัต 2523 : 144 - 145)

ได้กล่าวถึงลักษณะของค่านิยม ดังนี้

1. ค่านิยมเป็นสิ่งที่พื้นฐานความคิดลึกซึ้งกว่าความคิดธรรมดาโดยทั่วไป ความคิดดังกล่าวต้องมีลักษณะมั่นคงแน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงโดยง่าย

2. มีผลบังคับให้บุคคลปฏิบัติตาม และมีส่วนผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวทางอารมณ์ของบุคคล กล่าวคือ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ อยากให้ ไม่อยากให้ รู้สึกว่าดีหรือไม่ดีของคน จนมีผลให้คนเลือกตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามอิทธิพลของค่านิยมของสังคมที่ตนได้รับ

3. ต้องเป็นมาตรการที่จะให้บุคคลตัดสินใจว่าอะไรเป็นเป้าหมายที่แท้จริงใน การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. ค่านิยมต้องมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญต่อวิถีชีวิตของบุคคลในสังคม มิใช่เกี่ยวข้องอย่างผิวเผิน เช่น ในสังคมไทยค่านิยมของคนไทยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การเคารพผู้อาวุโส คนไทยถือว่ามารยาทที่จะต้องแสดงการเคารพต่อครู ญาติผู้ใหญ่ และพระสงฆ์ ใครไม่ทำก็มักถูกตำหนิ ว่าไม่มีมารยาท เป็นต้น

เสรีयरพงษ์ วรณภก (เสรีयरพงษ์ วรณภก 2524 : 1) ได้กล่าวถึง ลักษณะของค่านิยมควรมีลักษณะ 7 ประการ คือ

1. จะต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกอย่างอิสระเสรี ไม่มีใครบังคับให้เลือก
2. จะต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกจากตัวเลือกหลายตัว มิใช่ยอมรับจากสิ่งที่มีอยู่เพียงสิ่งเดียว

3. จะต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกหลังจากได้พิจารณาถึงผลที่จะตามมาภายหลัง
4. จะต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นถนัดและเทิดทูน มีความภูมิใจในสิ่งที่ตนเลือกนั้น
5. จะต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยอมรับอย่างเปิดเผย ยินดีที่จะยอมรับและบอกกล่าวสนับสนุนสิ่งนั้น

6. จะต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยึดถือปฏิบัติ มิใช่เพียงแค่คำพูดหรือยอมรับแต่อย่างเดียว

7. จะต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ มิใช่ปฏิบัติเพียงครั้งคราว

ลักษณะของค่านิยมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ค่านิยมมีลักษณะที่มั่นคงถาวรอยู่ระยะเวลาดังหรือเป็นเวลานานพอสมควร จึงจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย หรือตามความคิดเห็นของคนในสังคม นอกจากนี้ยังสามารถยึดถือปฏิบัติได้และปฏิบัติได้บ่อยครั้ง ทั้งยังสามารถถูกเลือกได้อย่างอิสระเสรีโดยไม่มีใครบังคับให้เลือก

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับค่านิยม

การเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมเป็นการเรียนทางสังคม ซึ่งมีสถาบันทางสังคมหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในด้านนี้ ซึ่ง ชฎาพร พัทธวัชเรียม (ชฎาพร พัทธวัชเรียม 2524 : 28 - 30) ได้กล่าวถึง คือ

ครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมอันดับแรก และสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมให้แก่บุคคล ทั้งนี้เพราะครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่อบรมสั่งสอนพฤติกรรมสังคมให้แก่คนตั้งแต่เด็ก ถึงแม้เด็กจะเติบโตขึ้นก็ยังอาศัยอยู่กับครอบครัว และได้รับการอบรมจากครอบครัวเป็นประจำ แม้แต่จะโตเป็นผู้ใหญ่และแยกตนไปสร้างครอบครัวใหม่แล้ว ก็ยังมีความผูกพันกับบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวเดิมอยู่ สิ่งใดที่ครอบครัวอบรมสั่งสอนไว้ หรือสิ่งใดที่ครอบครัวเรียกร้องย่อมมีผลต่อการปฏิบัติของผู้นั้นอยู่มากน้อย

โรงเรียน หน่วยงานของสังคมที่มีส่วนในการสร้างค่านิยมอันถูกต้องให้แก่เด็กเป็นอย่างมากคือ โรงเรียน สังคมทุกสังคมย่อมมอบหมายหน้าที่อันนี้ให้แก่โรงเรียน และโรงเรียนโดยทั่วไปก็รับมาปฏิบัติอย่างเต็มที่ แต่โรงเรียนก็ทำหน้าที่ไม่ได้ผลสมบูรณ์เพราะเหตุผลหลายประการ เช่น ค่านิยมที่โรงเรียนนำมาสอนแตกต่างจากวิถีการปฏิบัติของคนที่หลาย สิ่ง

โรงเรียนสอนจึงนำไปปฏิบัติไม่ได้เสียเป็นส่วนใหญ่ และอีกประการหนึ่งการอบรมปลูกฝัง ค่านิยมนั้น ครูจะต้องมีการติดตามอยู่ทุกระยะ ถ้าเห็นขอบพร่องก็ต้องรีบแก้ไข แต่ครูก็ไม่มีเวลาที่จะติดตามนักเรียนทุกคนได้มากถึงขนาดนั้น ค่านิยมที่โรงเรียนสอนไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับ ค่านิยมที่ครอบครัวและสังคมปฏิบัติอยู่ ความแตกต่างในเรื่องนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง โรงเรียนกับครอบครัวได้เหมือนกัน เมื่อมีความขัดแย้งเด็กมักจะบังเกิดความสับสนและเลือก ไม่ถูกกว่าควรจะมีค่านิยมของหน่วยใดมาปฏิบัติ การอบรมของโรงเรียนไม่ได้ผลก็อาจ เกิดขึ้นเพราะเหตุนี้ก็ได้

สถาบันศาสนา บุคคลและหน่วยงานของศาสนาต่าง ๆ ก็มีส่วนช่วยในการปลูกฝัง ค่านิยม และหลักศีลธรรมอันถูกต้องให้แก่เด็กเป็นอย่างมาก

สังคมวัยรุ่นและกลุ่มเพื่อน การคบหาสมาคมกับเพื่อนในรุ่นเดียวกันไม่ว่าจะเป็น กลุ่มเพื่อนสนิทหรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ ในสังคมวัยรุ่น ผลที่เด็กได้รับอันดับหนึ่งก็คือ การเรียนรู้ และการยอมรับค่านิยมจากกิจกรรมเหล่านั้น

สื่อมวลชน เด็กในสมัยปัจจุบันได้รับความรู้และความคิดจากสื่อมวลชนเป็นอันมาก ในบางกรณีเด็กก็ยอมรับเอาความรู้และความคิดเหล่านั้นไปยึดถือ เป็นค่านิยมบางประการของตน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดที่สุดได้แก่ ค่านิยมในการแต่งกายตามสมัยนิยม การไฉ่พรม เป็นต้น สื่อมวลชนมักนำความคิดเช่นนี้ออกไปเผยแพร่ คนในสังคมโดยเฉพาะ เด็กวัยรุ่นและหนุ่มสาว จะรับเอาความคิดนี้เข้าไปโดยไม่รู้ตัว ในด้านความรู้และความคิดสื่อมวลชนย่อมมีบทบาทอัน สำคัญในการเผยแพร่ความคิดหลาย ๆ อย่าง ถ้าความคิดนั้นสอดคล้องกับความต้องการของ เด็ก เขาก็จะติดตามเรื่องนั้นมากขึ้น ไม่นานค่านิยมใหม่ก็เกิดขึ้นโดยอาศัยสื่อมวลชน

องค์การของรัฐบาล รัฐย่อมมีส่วนในการปลูกฝังค่านิยมและศีลธรรมให้แก่สังคม ตามปกติรัฐมักจะควบคุมโรงเรียนและสนับสนุนสถาบันศาสนาให้ทำหน้าที่ในด้านนี้ นอกจากนั้น รัฐยังตรากฎหมายให้สิทธิและอำนาจแก่ครอบครัวในการเลี้ยงดูและอบรมเด็ก การเผยแพร่ ข่าวและความคิดเห็นของสื่อมวลชน ก็มักอยู่ภายใต้การควบคุมหรือการสนับสนุนของรัฐ จึงกล่าว ได้ว่า รัฐมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่คนในสังคม ถ้าไม่ได้กระทำโดยตรง ก็กระทำโดยทางอ้อม

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ ย่อมมีส่วนที่จะปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็กในรูปใดรูปหนึ่ง ส่วนอิทธิพลขององค์ประกอบใดจะมีต่อเด็กคนใด มากน้อยเพียงไหน ย่อมขึ้นอยู่กับ การยอมรับของตัวเด็กเอง องค์ประกอบแต่ละอย่างมักทำหน้าที่ไม่ได้บริบูรณ์ แต่องค์ประกอบ ทั้งหมดย่อมช่วยกันทำหน้าที่จนละอย่างจนเกิดผลดีแก่สังคม

การปลูกฝังค่านิยม

ค่านิยมเป็นแนวคิดที่บุคคลแต่ละคนยอมรับ พอใจที่จะเลือกไปเป็นแนวปฏิบัติ การปลูกฝัง และส่งเสริมค่านิยมที่พึงประสงค์จะทำให้โดยการอบรมสั่งสอน ทั้งด้านเหตุผลและวิธีการบังคับ การให้ประชาชนปฏิบัติจนเคยชินก็จะติดเป็นนิสัยที่ดีต่อไป

เมธี ปิณฑานนท์ (เมธี ปิณฑานนท์ 2526 : 44) ได้ให้วิธีปลูกฝัง และส่งเสริมค่านิยมไว้ดังนี้

1. วิธีแบบของศีลธรรม (Moralizing) เป็นวิธีการปลูกฝังและส่งเสริมโดยตรง คือ ใช้การถ่ายทอดจากประสบการณ์
  2. วิธีการแบบตามสบาย (Laissez - faire) เป็นวิธีการถ่ายทอดค่านิยมโดยยึดหลักว่า "ไม่มีค่านิยมอะไรถูกต้องสำหรับทุกคน บุคคลจะเชื่อและปฏิบัติตามค่านิยมของตนเอง" ผู้ปลูกฝังจึงปล่อยให้เยาวชนกระทำอะไรก็ได้ตามต้องการ และเชื่อว่าผลที่เกิดขึ้นย่อมจะถูกต้องและเหมาะสม
  3. วิธีการสร้างหรือให้แบบอย่าง (Modeling) โดยการกำหนดแบบอย่างที่ดีดึงดูดใจเยาวชน และถือว่าเยาวชนที่มาเกี่ยวข้องกับตนจะมีพฤติกรรมตามแบบอย่าง
- ทวีป อภิลิทธิ (ทวีป อภิลิทธิ 2526 : 37) กล่าวว่า ค่านิยมสามารถจะทำได้กระจำงโดยวิธีการดังต่อไปนี้
1. ขั้นการให้ความรู้ โดยให้ดูละคร วิดีโอ แล้วใช้คำถามที่ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ และตัดสินใจในตอนท้าย
  2. ขั้นการให้ผู้เรียนวิเคราะห์และตัดสินใจทางเลือกด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาเหตุผลด้วยตนเองแล้วจดบันทึกไว้

3. ขั้นการวิเคราะห์และตัดสินใจทางเลือก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยกลุ่มผู้เรียน ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 5 - 7 คน เพื่ออภิปรายอย่างกว้างขวาง ก่อนสรุป เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ

4. การอภิปรายกลุ่มใหญ่ การปรับความคิด การตัดสินใจของแต่ละคนให้สอดคล้องกับทางเลือกและการตัดสินใจของกลุ่มใหญ่

5. ขั้นของการนำความคิด ทางเลือกหรือข้อตกลงที่กลุ่มใหญ่มารับกันไปสู่การปฏิบัติ วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2526 : 14) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัด กระบวนการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมอาจกระทำไ้ดังนี้

1. สร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งจะเป็นรากฐานของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2. ใช้ตัวอย่างหรือแนวตัวแบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์

3. ฝึกวิเคราะห์ สรุป อภิปราย และประเมินค่าจากสิ่งที่ได้ศึกษาอย่างมีเหตุผล

4. ใช้แรงเสริมและสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

5. ผลของการปฏิบัติจะทำให้เกิดความเคยชิน อันจะเป็นคุณลักษณะและค่านิยมในตัวผู้เรียนต่อไป

จากแนวความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการปลูกฝังค่านิยมนั้น สามารถที่จะกระทำให้หลายวิธีด้วยกัน ซึ่งทั้งหมดสรุปได้ว่า ในการปลูกฝังค่านิยมนั้นจะต้องมีการอบรมสั่งสอน ให้ตัวอย่างและแรงเสริม รวมทั้งให้เหตุผล โดยให้ผู้ที่ได้รับการปลูกฝังนั้นสามารถวิเคราะห์หาเหตุผลความเชื่อด้วยตนเอง เพื่อตัดสินใจนำไปเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติสืบไป

หน้าที่ของค่านิยม

โรคิช (Rokeach) ได้ขยายให้เห็นหน้าที่สำคัญของค่านิยมมี 2 ประการ คือ (Reich and Adcock. 1976 : 19)

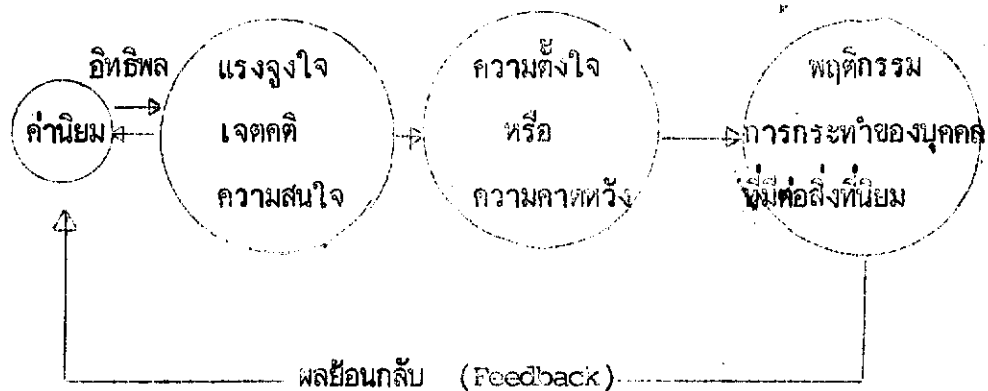
1. ค่านิยมมีค่าเป็นมาตรฐานที่ช่วยชี้นำทางปฏิบัติ ช่วยในการประเมินพิจารณาตัดสินใจในความดีหรือสิ่งที่น่าทำหนีที่สะสมบนตัวเราและผู้อื่น

2. ค่านิยมเป็นตัวบ่งชี้ถึงความต้องการและแรงจูงใจของมนุษย์ ค่านิยมเกี่ยวกับการฟันฝ่าอุปสรรค การต่อสู้ อันได้มาซึ่งความสำเร็จ เช่น เราต่อสู้ในความซื่อสัตย์หรืออื่น ๆ ในความหมายที่เกี่ยวกับความพยายามในความสมหวัง

สุนทรีย์ โคมิน และสนธิ สมักรการ (สุนทรีย์ โคมิน และสนธิ สมักรการ 2522 : 22) กล่าวถึงหน้าที่ของค่านิยม ดังนี้

1. ค่านิยมจูง (Lead) เราให้แสดงจุดยืนของเราในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสังคมออกมาอย่างชัดเจน
2. ค่านิยมเป็นตัวช่วยกำหนด (Predispose) ให้เราเลือกนิยามอุดมการณ์ทางการเมืองบางอุดมการณ์มากกว่าอุดมการณ์อื่น
3. ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ช่วยนำ (Guide) การกระทำให้เราประพฤติและแสดงตัวต่อผู้อื่น ตามที่ประพฤติเป็นปกติอยู่ทุกวัน
4. ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ใช้ในการประเมิน (Evaluate) ตัดสินการชื่นชมยกย่อง การตำหนิติเตียนตัวเองและการกระทำของผู้อื่น
5. ค่านิยมเป็นจุดกลางของการศึกษา กระบวนการเปรียบเทียบกับผู้อื่น
6. ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ใช้ช่วยในการชักชวน (Persuade) หรือสร้างประสิทธิผลต่อคนอื่น
7. ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ถูกใช้เป็นฐาน (Base) สำหรับกระบวนการให้เหตุผลต่อความนึกคิดและการกระทำของตน

ส่วน เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ (เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ 2526 : 2) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของค่านิยมว่า ค่านิยมทำหน้าที่เป็นทั้งมาตรฐาน ควบคุม และกำหนดเป้าหมายแนวทางของพฤติกรรม และเป็นแกนกลางอันมั่นคงถาวรในการเสริมสร้างแรงจูงใจ เจตคติ ความสนใจ และความตั้งใจ ที่จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยม ซึ่งสามารถสรุปอิทธิพลของค่านิยมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลได้ตามแผนภูมิ ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แสดงอิทธิพลของค่านิยมต่อพฤติกรรมของบุคคล

หน้าที่ของค่านิยมดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า หน้าที่ของค่านิยมคือตัวบ่งชี้ความต้องการของมนุษย์ ที่เป็นบรรทัดฐานในการประเมิน ตัดสินใจในสิ่งที่ดีและยังช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจ เจตคติ ความสนใจ ความต้องการ ที่จะนำไปสู่พฤติกรรมของบุคคลต่อไป

พัฒนาการค่านิยม

ค่านิยมเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งค่านิยมจะเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ จากสถาบันครอบครัวและสถาบันอื่น ๆ ในสังคม ซึ่ง ยัง และแมค (Young and Mack. 1962 : 16) กล่าวว่า ค่านิยมเกิดจากกระบวนการสังคมประกิต (Socialization) การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) กับคนอื่น ๆ ทำให้บุคคลสร้างสมค่านิยมของตนเองขึ้น มนุษย์ในระยะที่อยู่ในวัยเด็ก จะมีความสัมพันธ์ (Interaction) กับบิดามารดา และญาติพี่น้องเป็นอันดับแรก เมื่อเติบโตขึ้นก็เรียนรู้วิธีที่จะติดต่อทางสังคม ได้พบปะสมาคมกับบุคคลต่าง ๆ มากขึ้น เมื่อไปโรงเรียนก็ได้รับรู้จักครู และให้พบปะกับเพื่อนฝูง ซึ่งมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน ตลอดจนพบกับบุคคลที่อยู่ในชุมชนหลายประเภท ทำให้บุคคลสร้างเสริมค่านิยมของตนเองขึ้น โดยรับเอาค่านิยมจากบุคคลต่าง ๆ ในสังคมที่เขาใกล้ชิด เช่น กลุ่มเพื่อน ครูอาจารย์ หรือสื่อมวลชน สิ่งแวดล้อมเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ค่านิยมทางสังคมของเด็กเป็นอันมาก (ก่อ สวัสดิพานิช 2519 : 90) เมื่อบุคคลโตขึ้นและมีประสบการณ์

จากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมมากขึ้น ก็จะสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงค่านิยม ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน แต่เราจะพบว่า คนจะให้ความสำคัญแก่ค่านิยมบางอย่างมากกว่าอีกอย่างหนึ่ง ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกค่านิยมใหม่ที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ค่านิยมของบุคคลสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการได้รับการปลูกฝังของแต่ละบุคคล

ประเภทของค่านิยม

พิทยา สายหู (พิทยา สายหู 2521 : 101 - 102) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 3 ประการ คือ

1. ค่านิยมส่วนตัวหรือเฉพาะบุคคล (Personal Values) เช่น การพึ่งตนเอง การถือประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น
2. ค่านิยมของกลุ่มหรือเฉพาะกลุ่ม (Group Values) การประสานประโยชน์กับกลุ่ม การเคารพกันในกลุ่ม
3. ค่านิยมของคนในสังคมหรือค่านิยมรวม (Societal Values) เช่น การรักษาระเบียบวินัย การเคารพสิทธิผู้อื่น ความซื่อสัตย์

สาโรช บัวศรี (สาโรช บัวศรี 2524 : 6) ได้แบ่งค่านิยมเป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภทพื้นฐาน (Basic Values) ประกอบด้วย ค่านิยมต่อไปนี้ คือ ศีลธรรม (Moral Values) คุณธรรม (Ethical Values) ธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม (Cultural Values) กฎหมาย (Legal Values)
2. ประเภทวิชาชีพ (Professional Values) ประกอบด้วย ค่านิยมต่อไปนี้ คือ คุณภาพในอาชีพของตน เช่น คุณภาพของสมาคม ฟาย เต็มตา แคปปา ก็คือ (Service, Research และ Leadership) วินัยของวิชาชีพของตน มารยาทของวิชาชีพของตน พระราชบัญญัติเกี่ยวกับอาชีพของตนโดยตรง

เต็มสิริ บุญสิงห์ (เต็มสิริ บุญสิงห์ 2526 : 39) แบ่งค่านิยมออกเป็น

2. ประเภท คือ

1. ค่านิยมทางบวก เป็นค่านิยมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม
2. ค่านิยมทางลบ เป็นค่านิยมที่นำความเสื่อมเสียและเสียหายมาสู่ปฏิบัติและ

ส่วนรวม

พนัส หันนาสินทร์ (พนัส หันนาสินทร์ 2526 : 29) กล่าวว่า ค่านิยมมี 2 ประเภท คือ

1. ประเภทที่มีคุณค่าในด้านการใช้สอย หรือเป็นเครื่องมือ (Instrumental Value) หมายถึง คุณค่าที่เกิดขึ้นจากการที่เราจะใช้เพื่อให้เกิดผลอย่างอื่นสืบมา
2. คุณค่าภายใน (Intrinsic Value) หมายถึง คุณค่าที่มีอยู่ในตัวเองของสิ่งต่าง ๆ ค่านิยมนั้น ๆ มีอยู่ในตัวของมันเองไม่ได้พึ่งสิ่งอื่น เพราะมีลักษณะโดยเฉพาะของมัน

ส่วน เกียรติศักดิ์ อิชยานนท์ (เกียรติศักดิ์ อิชยานนท์ ม.ป.ป. : 35)

ให้จัดประเภทของค่านิยมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง (Self - Oriented Value) ได้แก่ ค่านิยมการประหยัด ความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเองและการมีสติและปัญญา
2. ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม (Society - Oriented Value) ได้แก่ ค่านิยมความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความมีวินัย และการยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
3. ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ (Nation - Oriented Value) ได้แก่ ค่านิยมความรักชาติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ปี ค.ศ. 1965 เซตนา (ประเสริฐ ชูสิงห์ 2518 : 16 อ้างอิงมาจาก Sethna. 1965 : 5751) ได้ศึกษาค่านิยมของนิสิตปริญญาโททั้งหญิงและชาย จากประเทศสหรัฐอเมริกา ปากีสถาน อินเดีย และไทย จำนวน 220 คน โดยมีค่านิยม 12 ด้านคือ

ค่านิยมทางครอบครัว การแต่งงาน มิตรภาพ ทัศนคติในการแต่งกาย ความคิดทางการเมือง การนัด ศีลธรรม การพนัน ศาสนา การสอนศีลธรรม การให้ยืม และความเป็นผู้มีใจเมตตา จากการศึกษาพบว่า คนอเมริกันที่เน้นค่านิยมในทางศาสนาอยู่ในระดับสูงสุด กลับนิยมทาง การแต่งกาย การนัด การพนัน และทางการเมืองอยู่ระดับต่ำ ส่วนคนอื่นเคียและปากีสถาน ก็เน้นค่านิยมด้านศาสนาสูงเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะคนปากีสถานเน้นทางด้านการแต่งกายและ การพนัน การดื่มอีกด้วย ส่วนคนไทยเน้นค่านิยมด้านแต่งกายมาก และเรื่องศาสนาก็ขึ้นอยู่กับ เรื่องศีลธรรมจรรยา ค่านิยมทางมิตรภาพ นิสิตทั้งสี่ประเทศเน้นมากกว่าค่านิยมด้านอื่น

ปี ค.ศ. 1966 โดเชอร์ตี้ (Dougherty. 1966 : 110) ได้ศึกษาค่านิยม ของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนต่าง ๆ ในรัฐมิซซูรี จากค่านิยมต่อไปนี้คือ ความเป็นมิตร ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ศีลธรรม และความรับผิดชอบ โดยแยกตัวแปรออกเป็น เพศ ชั้น ศาสนา ความถนัดทางการเรียน ตำแหน่งในสังคม สถานที่อยู่ (ในเมืองหรือนอกเมือง) และประเภทของโรงเรียนโดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า จุดลักษณะและบุคลิกของวัยรุ่น กับ การสำรวจค่านิยมของนักเรียน ใช้มาตราประเมินค่า ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) ได้ศึกษากับเด็กนักเรียนเกรด 8 และเกรด 12 จำนวน 1,320 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมความเป็นมิตร ความกล้าหาญ ศีลธรรม และความรับผิดชอบ ได้รับเลือกในอันดับสูงใน วัยรุ่นที่เรียนในเกรดสูง และค่านิยมชนิดนี้จะมีระดับสูงจากบรรดาวัยรุ่นจากโรงเรียนที่ทาง วัตถุเป็นผู้อุปการะกว่าวัยรุ่นที่อยู่ในโรงเรียนรัฐบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่านิยมทั้ง 5 ชนิดนี้ ผู้หญิงมีความคงที่แน่นอนกว่าผู้ชาย ค่านิยมทางศีลธรรม วัยรุ่นที่นับถือศาสนาภายใน โปรเตสแตนต์ ค่านิยมความเป็นมิตร ซื่อสัตย์ ศีลธรรม และความรับผิดชอบ มีสูงมากในวัยรุ่น ที่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียน และค่านิยมทางความซื่อสัตย์ ความเป็นมิตรของวัยรุ่นที่มา จากนอกเมืองจะสูงกว่าวัยรุ่นที่อยู่ในเมือง และผู้วิจัยได้สรุปว่า สถานที่ การมีทั้งบิดามารดา หรือบิดามารดาแต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในค่านิยมเหล่านี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในประเทศ

ปี พ.ศ. 2522 วีระวรรณ อามระดิษ (วีระวรรณ อามระดิษ 2522 :

บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร 10 ลักษณะ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูต่อเวที ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความอดทน ความยุติธรรม ความอดุสาหะ การประหยัด และการออมทรัพย์ การเคารพอาวุธ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนสาธิต รวม 6 โรงเรียน จำนวน 445 คน เป็นชาย 206 คน หญิง 239 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทาง จริยธรรม 10 ประการ อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ

ปี พ.ศ. 2523 คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

(นาคยา ภัทรแสงไทย 2524 : คำนำสำนักพิมพ์) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมที่พึงประสงค์ของคนไทยทั่วประเทศขึ้น และสามารถกำหนดค่านิยมที่สำคัญ และจำเป็นเร่งด่วนต่อการปลูกฝังแก่เยาวชนและประชาชนไทย 9 ประการ ซึ่งได้แก่

1. การประหยัดและประมาณตน เพื่อการดำรงชีวิตที่เรียบง่าย
2. ความมุ่งมั่นทำงานเพื่องาน โดยตระหนักว่างานคือชีวิต
3. การเฝ้าหาความรู้และการใช้สติปัญญา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
4. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ความสามัคคีและความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคมโดยการกระทำตน

ให้เป็นประโยชน์ต่อทุกคน และไม่ทำตนให้ผู้อื่นเดือดร้อน

6. การรักษาความเป็นเอกราชของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นคนไทย รักไทย นิยมไทย ยินดีสละเพื่อชาติแม้ด้วยชีวิต

7. การยึดมั่นในศาสนาธรรม เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิต

8. การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ กฎเกณฑ์และระเบียบแบบแผน

โดยเคร่งครัด เพื่อความสงบสุขของสังคม

9. การเคารพตนเอง พึ่งตนเอง และไม่ย่อท้อต่อปัญหาชีวิต

ปี พ.ศ. 2524 ชฎาพร พิชัยเรียร์ (ชฎาพร พิชัยเรียร์ 2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคม ของนักเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ในเรื่องการรักอิสระ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย การเคารพอาวุโส การถือพรคถือพวก การตรงต่อเวลา การประหยัด การนิยมไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน โรงเรียนรัฐบาล 4 โรงเรียน โรงเรียนราษฎร์ 4 โรงเรียน จำนวน 800 คน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมเหมือนกันในเรื่อง การเคารพอาวุโส การนิยมไทย การถือพรคถือพวก การตรงต่อเวลา และการประหยัด แต่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีการยอมรับในเรื่องความอิสระ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย การบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ และการพึ่งตนเองมากกว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ปี พ.ศ. 2527 เฉลิมชัย รัตนกริ (เฉลิมชัย รัตนกริ 2527 : 58 - 59) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร และครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 36 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 72 คน และจำนวน 440 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของรัฐบาล อยู่ในเกณฑ์น่าพึงพอใจ

ในปีเดียวกัน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (กรมพลศึกษา 2527 : ค) ได้ศึกษาวิจัยจริยธรรม คุณธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ในลักษณะการประเมินจริยธรรม คุณธรรม ทางด้านที่ปรากฏ จากกลุ่มประชากร ผู้บริหาร จำนวน 321 ราย ครู จำนวน 611 ราย เจ้าหน้าที่ จำนวน 306 ราย และนักเรียน จำนวน 767 ราย รวมทั้งสิ้น 2,005 ราย จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สังกัดในภาครัฐบาล และภาคเอกชน จำนวน 78 โรงเรียน ครอบคลุมพื้นที่ 13 เขตการศึกษาของประเทศ ผลการประเมิน จริยธรรม คุณธรรม รวมทั้งหมด 11 ประการคือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญูต่อชาติ การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี

ความประหยัด ความยุติธรรม ความอดุสหาะ และความเมตตากรุณาของครูพลศึกษา
จากกลุ่มประชากรตัวอย่างพบว่า คะแนนจริยธรรมของครูพลศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่อนข้างดี

สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้ว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2528

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) แต่ละขั้นตอนใช้วิธีสุ่มมีวิธีการทำดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้กลุ่มตัวอย่างกระจายอยู่ทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ซึ่งมีอยู่ 7 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม และมุกดาหาร มีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสิ้น 72 โรงเรียน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็น 25 เปอร์เซ็นต์ ของโรงเรียนในเขตการศึกษา 10 โดยการสุ่มอย่างง่ายจากแต่ละจังหวัด ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 โรงเรียน ดังแสดงในตาราง 1

ขั้นที่ 2 ใช้กลุ่มผู้บริหารทั้งหมด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวน 87 คน

ขั้นที่ 3 ใช้กลุ่มครูพลศึกษาทั้งหมด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวน 164 คน

ขั้นที่ 4 กลุ่มตัวอย่างของครูทั่วไปในโรงเรียนได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 10 เปอร์เซ็นต์ ได้จำนวน 299 คน

ขั้นที่ 5 กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 1 เปอร์เซนต์ ได้จำนวน 255 คน

การสุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 10 และโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
อุบลราชธานี	17	4	1. เบ็ญจมะหาราช 2. นารีนุกูล 3. เทพอุดม 4. ลือคำหาญวารินชำราบ
ยโสธร	5	2	1. ยโสธรพิทยาคม 2. คำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์
ร้อยเอ็ด	15	3	1. ร้อยเอ็ดวิทยาลัย 2. สตรีศึกษา 3. เสลภูมิพิทยาคม
มหาสารคาม	11	3	1. สารคามพิทยาคม 2. เขียวขุ่นพิทยาคม 3. พยัคฆภูมิวิทยาคาร
กาฬสินธุ์	14	3	1. กาฬสินธุ์พิทยาสรรค์ 2. อนุภูวนารี 3. ยางตลาดวิทยาคาร

ตาราง 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
นครพนม	6	2	1. ปิยะมหาราชาลัย 2. ธาตุพนม
มุกดาหาร	3	1	1. มุกดาหาร
รวม	72	18	

ตาราง 2 แสดงจำนวนผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	จำนวนประชากรในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง				จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา			
	ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน	ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน
1. เบ็ญจมะฆาราช	5	12	164	1,736	5	12	16	17
2. นารีนุกูล	5	5	153	1,320	5	5	15	13
3. เกษอุดม	5	9	114	1,275	5	9	11	13
4. ลือคำหาญวารินชำราบ	4	10	154	1,748	4	10	15	18
5. ยโสธรพิทยาคม	5	11	138	1,595	5	11	14	16
6. กำเขื่อนแก้วชัยภูมิ	3	6	86	1,029	3	6	9	10
7. ร้อยเอ็ดวิทยาลัย	5	11	169	2,014	5	11	17	20
8. สตรีศึกษา	5	11	140	1,517	5	11	14	15
9. เสถภูมิพิทยาคม	5	9	108	1,610	5	9	11	16
10. สรรคามพิทยาคม	5	10	143	1,402	5	10	14	14
11. เขียวสันทพิทยาคม	5	10	105	1,130	5	10	11	11
12. พัยคณภูมิวิทยาการ	5	6	105	1,228	5	6	11	12
13. การพัฒนวิทย์ศาสตร์	5	8	99	1,185	5	8	10	12

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนประชากรในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง					จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา				
	ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน	ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน		
14. อนุสุตนาวัน	5	8	113	1,306	5	8	11	13		
15. ยางตลาดวิทยาคาร	5	10	121	1,253	5	10	12	13		
16. ปะยะนาราชาลัย	5	11	144	1,534	5	11	14	15		
17. ราชพนม	5	8	103	1,178	5	8	11	12		
18. มุกดาหาร	5	9	133	1,543	5	9	13	15		
รวม	87	164	2,297	25,603	87	164	229	255		

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความถี่เห็นของ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วัด 6 ระดับ โดยให้ค่าน้ำหนักประจำข้อคิดเป็นคะแนน ดังนี้

ไม่ปฏิบัติ	มีคะแนนเท่ากับ	0	คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	มีคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
ปฏิบัติมาก	มีคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน

(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ในค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ซึ่งได้แก่ ฟังตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ประหยัดและออม มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ**ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์**
2. นำคุณลักษณะแต่ละอย่างมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแก้ไข พิจารณาปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา และภาษาให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity)

4. ตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามด้วยวิธีของโรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelly and Hambleton) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่

1. ดร. ศักดิ์ชาย ทิพย์วรรณ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุดม พิมพ์า
3. ดร. นพวรรณ โชติบัณฑิต
4. อาจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร
5. อาจารย์วิลาสลักษณ์ สีคลรั้งมี

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ แบบ 25 เปอร์เซ็นต์จากคะแนนที่ได้จากแบบประมาณค่า โดยวิธีการแจกแจงที (t - distribution) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไข และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอความอนุเคราะห์จากศึกษานิเทศ เขตการศึกษา 10 และผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ให้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่ของข้อมูลจากแบบสอบถาม
2. แปลและรวมคะแนนของข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยให้ค่าน้ำหนักของคะแนน

เป็น 6 ระดับ การคิดคะแนน การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ดังนี้

ไม่ปฏิบัติ	เท่ากับ	0	คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
มาก	เท่ากับ	4	คะแนน
มากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคะแนนในแบบสอบถามแต่ละข้อมี

ดังนี้

0.00	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ
0.01 - 1.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด

3. จัดลำดับความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยหาได้จากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่ระดับนัยสำคัญ .01

5. หากพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกัน จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe' test)

สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 46)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 67)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัวแล้วยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item - Discrimination) โดยวิธีแจกแจงที (t - distribution) ที่ระดับ .05 (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	s_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	s_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

4. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบแอลฟา (α - Coefficeint) (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของข้อมูล
	s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

5. หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของ โรวินเนลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) (สมบุรณ์ ชิตพงษ์ 2527 : 3)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน คำนวณความสอดคล้องของข้อทดสอบ
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความถี่เห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) โดยใช้ สูตร (ประคอง กรรณสูตร 2525 : 305)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน อัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนระหว่างกลุ่มกับ ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe' Test for all possible comparision) โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร 2525 : 199)

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_W \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k - 1)}$$

เมื่อ M_1, M_2 แทน มัชฌิมเลขคณิตของสองกลุ่มที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง

n_1, n_2 แทน จำนวนตัวอย่างประชากรของสองกลุ่มที่นำมาทดสอบ

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงกัน ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S^2	แทน ค่าความแปรปรวน
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน การแจกแจงแบบเอฟ
df	แทน ระดับความเป็นอิสระ
MS	แทน ความแปรปรวนเฉลี่ย
SS	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละตัวที่แตกต่างจากคะแนนเฉลี่ย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียน
  - 1.1 เรียงลำดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
  - 1.2 เรียงลำดับความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
  - 1.3 เรียงลำดับความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

1.4 เรียงลำดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

2. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม โดยใช้
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)
เมื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่าง
เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé Test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียน
ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยกับ เกณฑ์สำหรับแปลความหมายดังนี้

0.00	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ
0.01 - 1.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด

1.1 ผลการเรียงลำดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
ดังในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงลำดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ลำดับที่	การปฏิบัติงานของครูพลศึกษา	ค่านิยม ประการที่	$\bar{X}$	S^2
1	มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	5	3.56	0.28
2	ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	4	3.34	0.22
3	มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	3	3.13	0.27
4	พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ	1	3.08	0.34
5	ประหยัดและออม	2	2.97	0.25

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าครูพลศึกษาปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 "รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์" อยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.56$) สำหรับค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 - 4 ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97 - 3.34$) ซึ่งการประหยัดและออมเป็นค่านิยมพื้นฐานที่ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย

1.2 ผลการเรียงลำดับความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงลำดับความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ลำดับที่	การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา	ค่านิยม ประการที่	$\bar{X}$	S^2
1	มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	5	4.00	0.43
2	ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	4	3.92	0.51
3	พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ	1	3.81	0.55
4	มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	3	3.80	0.58
5	ประหยัดและออม	2	3.57	0.50

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.57 - 4.00$) ทุกประการ ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 "รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์" ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนการประหยัดและออมซึ่งเป็นค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 ครูพลศึกษาปฏิบัติต่ำสุด ($\bar{X} = 3.57$)

1.3 ผลการเรียงลำดับความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงลำดับความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ลำดับที่	การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา	ค่านิยม ประการที่	$\bar{X}$	S^2
1	มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	5	3.38	0.44
2	ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	4	3.20	0.55
3	พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ	1	3.08	0.45
4	มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	3	2.97	0.59
5	ประหยัดและออม	2	2.87	0.46

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87 - 3.38$) ทุกประการ ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 "รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์" ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.38$) ส่วนการประหยัดและออมซึ่งเป็นค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 ครูพลศึกษาปฏิบัติต่ำสุด ($\bar{X} = 2.87$)

1.4 ผลการเรียงลำดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงลำดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ลำดับที่	การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา	ค่านิยม ประการที่	$\bar{X}$	S^2
1	มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	5	3.76	0.38
2	ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	4	3.67	0.50
3	มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	3	3.58	0.46
4	พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ	1	3.51	0.39
5	ประหยัดและออม	2	3.50	0.41

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.50 - 3.76$) ทุกประการ ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 "รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์" ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนการประหยัดและออมซึ่งเป็นค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 ครูพลศึกษาปฏิบัติต่ำสุด ($\bar{X} = 3.50$)

2. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	183009.03	61003.01	48.03**
ภายในกลุ่ม	602	764557	1270.03	
รวมทั้งหมด	605	947566.03		

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

กลุ่มตัวอย่าง		ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน
	$\bar{X}$	192.98	229.25	185.91	216.08
ผู้บริหาร	192.98	-	15.28**	0.64	7.04**
ครูพลศึกษา	229.25		-	38.68**	3.59
ครูทั่วไป	185.91			-	24.13**
นักเรียน	216.08				-

**แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษา ผู้บริหาร
กับนักเรียน ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไปและครูพลศึกษากับนักเรียนมี
ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

ตาราง 9 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 (พึงตนเอง ชยันหมั่นเพียร
และมีความรับผิดชอบ)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	7463.61	2487.87	39.40**
ภายในกลุ่ม	602	38018.07	63.15	
รวมทั้งหมด	605	45481.68		

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป
และนักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 (พึงตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ)
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐาน
ประการที่ 1 (พึงตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ) ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

กลุ่มตัวอย่าง	X̄	ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน
		37.02	45.69	36.91	42.13
ผู้บริหาร	37.02	-	17.56**	0.00	6.93**
ครูพลศึกษา	45.69		-	32.29**	5.48
ครูทั่วไป	36.91			-	14.53**
นักเรียน	42.13				-

**แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูทั่วไป ผู้บริหารกับ
นักเรียน ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 (พึงตนเอง
ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ
ทางสถิติ .01

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามมาตรฐานประการที่ 1 (การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ)

พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ก้าวที่จะตัดสินใจการทำงานในสิ่งที่มีเหตุผลเพียงพอ	3.32	0.75	3.95	0.90	3.18	0.87	3.57	0.88
2. ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่น	3.09	0.82	3.75	0.91	3.31	0.92	3.65	0.88
3. ทำงานอย่างมีหลักการและเหตุผล	2.94	0.82	3.80	0.93	2.97	0.88	3.36	0.91
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.47 ^{**}	0.79	4.07 ^{**}	0.87	3.48 ^{**}	0.83	3.69 ^{**}	0.91
5. มีความพยายามทำงานจนบรรลุจุดมุ่งหมาย ไม่ลดละประจักษ์พูน่ง	2.98	0.83	3.43 [*]	0.91	2.94	0.90	3.33	0.97
6. สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม	2.95	0.79	3.66	1.02	2.82	0.77	3.20 [#]	0.95
7. ตั้งใจสอนและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน อย่างสม่ำเสมอ	3.00	0.89	3.67	1.00	2.93	0.95	3.25	1.13
8. พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียน และชุมชน	3.33	0.81	3.90	0.85	3.24	0.97	3.65	0.94
9. ใช้เวลาได้แก่อย่างการ	3.06	0.78	3.78	0.82	2.97	1.00	3.29	1.12

ตาราง 11 (ต่อ)

พึงตนเอง ชัยวัฒน์เพียร และมีความรับผิดชอบ	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	2.89*	0.70	3.74	1.02	2.80*	0.98	3.60	2.03
11. มีความเอาใจใส่และรับผิดชอบต่อหน้าที่ การงานของตน	2.94	0.78	3.88	1.01	3.06	1.00	3.50	0.82
12. ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเองและมี การปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	3.02	0.83	3.90	0.95	2.87	1.00	3.29	1.01

** ค่าเฉลี่ยสูงสุด

* ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 (การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.47$) อันดับรองลงมาคือ พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.33$) และกล้าที่จะตัดสินใจกระทำในสิ่งที่มีเหตุผลเพียงพอ ($\bar{X} = 3.32$) ส่วนที่ปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือเป็นผู้ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 2.89$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.07$) อันดับรองลงมาคือ กล้าที่จะตัดสินใจกระทำในสิ่งที่มีเหตุผลเพียงพอ ($\bar{X} = 3.95$) พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน และยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง และมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.90$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ มีความพยายามทำงานจนบรรลุจุดมุ่งหมายไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ($\bar{X} = 3.43$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.48$) อันดับรองลงมาคือ ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่น ($\bar{X} = 3.31$) พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เป็นผู้ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 2.80$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.69$) อันดับรองลงมาคือ ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่นและพยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.20$)

ตาราง 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 (ประหยัดและออม)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	8601.71	2867.24	46.36**
ภายในกลุ่ม	602	372363	61.85	
รวมทั้งหมด	605	380964.71		

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป
และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 (ประหยัดและออม) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

ตาราง 13 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 (ประหยัดและออม)
ด้วยวิธีของเชฟเฟ

กลุ่มตัวอย่าง		ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน
	$\bar{X}$	35.64	42.87	34.48	41.99
ผู้บริหาร	35.64	-	12.60 ^{**}	0.36	10.92 ^{**}
ครูพลศึกษา	42.87		-	30.11 ^{**}	0.34
ครูทั่วไป	34.48			-	30.70 ^{**}
นักเรียน	41.99				-

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษา
ผู้บริหารกับนักเรียน ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2
(ประหยัดและออม) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารกับ
ครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 (การประหยัดและออม)

ประยัตและยอม	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	2.77	0.67	3.53	0.89	2.๐5	0.90	3.27	0.94
2. ไม่ตระหนี่ถี่เหนียวในการใช้จ่ายทรัพย์สินเงินไป	3.02	0.73	3.51	1.00	2.90	1.10	3.47	0.88
3. เพิ่มทุนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปมาใช้ให้	2.74*	0.71	3.05*	1.04	2.55	0.99	3.21	1.47
4. รู้จักดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้อื่น ๆ	2.94	0.80	3.58	0.93	2.78	1.00	3.74	0.95
5. เลือกซื้อสินค้าอย่างฉลาด เช่น คุณภาพดี	3.20**	0.68	3.75	0.84	2.92	0.83	3.52	0.86
6. รู้จักใช้ของส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง	3.08	0.79	3.42	1.01	2.93	1.05	4.08**	4.46
7. รู้จักใช้จ่ายทรัพย์สินให้พอเหมาะกับฐานะและรายได้	2.89	0.79	3.69	0.91	2.67	1.09	3.39	1.00
8. ใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างระมัดระวังและทะนุถนอม	2.95	0.75	3.58	0.90	3.14**	3.60	3.61	0.98
								55

ตาราง 14 (ต่อ)

ประหยัดและออม	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9. ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันเท่านี้	2.89	0.68	3.52	0.89	2.94	0.83	3.23	0.83
10. จัดอุปกรณ์ให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำไปใช้	3.20 ^{**}	0.77	3.66	0.86	2.94	0.83	3.44	0.95
11. ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน	3.15	0.66	3.95 ^{**}	1.03	3.12	1.28	3.62	1.00
12. มีนิสัยรักการประหยัด	2.80	0.73	3.20	0.99	2.47 [*]	1.15	3.11 [*]	1.07

^{**} ค่าเฉลี่ยสูงสุด

^{*} ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามถำนิยมพื้นฐานประการที่ 2 (การประหยัดและออม) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือเลือกซื้อสินค้าอย่างฉลาด เช่น คุณภาพดีเหมาะสมกับราคาใช้ได้คุ้มค่าใช้จ่าย จัดอุปกรณ์ให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.2$) อันดับรองลงมาคือ ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เพิ่มทุนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควร ($\bar{X} = 2.74$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามถำนิยมพื้นฐานประการที่ 2 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย ($\bar{X} = 3.95$) อันดับรองลงมาคือ เลือกซื้อสินค้าอย่างฉลาดเช่น คุณภาพดีเหมาะสมกับราคาใช้ได้คุ้มค่า ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เพิ่มทุนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควร ($\bar{X} = 3.05$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามถำนิยมพื้นฐานประการที่ 2 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างระมัดระวังและทะนุถนอม ($\bar{X} = 3.14$) อันดับรองลงมาคือ ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือมีนิสัยรักการประหยัด ($\bar{X} = 2.47$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามถำนิยมพื้นฐานประการที่ 2 ที่ปฏิบัติสูงที่สุด คือ รู้จักใช้ของส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง ($\bar{X} = 4.08$) อันดับรองลงมาคือ รู้จักดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่น ๆ ให้คงสภาพดี ($\bar{X} = 3.74$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือมีนิสัยรักการประหยัด ($\bar{X} = 3.11$)

ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	9965.95	3321.89	45.26**
ภายในกลุ่ม	602	44185.46	73.4	
รวมทั้งหมด	605	54151.41		

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป
และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย) แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและ
เคารพกฎหมายด้วยวิธีของเซฟเฟ)

กลุ่มตัวอย่าง		ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน
	$\bar{X}_a$	37.50	45.60	35.64	42.99
ผู้บริหาร	37.50	-	13.18**	0.77	6.88**
ครูพลศึกษา	45.60		-	35.75**	2.54
ครูทั่วไป	35.64			-	24.78**
นักเรียน	42.99				-

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษา
ผู้บริหารกับนักเรียน ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3
(มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ .01

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย)

มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. จัดทำและทำงานให้เป็ระเบียบและสะอาด	2.85	0.75	3.45	1.00	2.36	1.15	3.15	1.12
2. ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา	3.26	0.77	4.07	0.92	3.12	1.06	3.71**	0.86
3. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกกาลเทศะ	2.62*	0.82	3.90	1.05	2.50	1.22	3.46	0.96
4. รู้จักใช้สิทธิในการรับและให้บริการตามลำดับก่อนหลัง	3.23	0.63	3.72	0.96	0.91	0.80	3.42	0.93
5. รักษาคำพูดและปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา	3.27	0.76	3.92	0.99	3.02	1.21	3.42	1.03
6. ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของทางราชการอย่างเคร่งครัด	2.94	0.76	3.86	0.94	2.79	1.06	3.35	1.07
7. ปฏิบัติตามกฎหมายการจราจรเมื่อใช้ถนน	3.24	0.59	4.04	0.85	3.16	0.85	3.57	0.97
8. ไม่เล่นการพนัน	2.76	0.80	2.89*	1.34	2.11*	1.57	2.92*	1.55
9. ไม่ก่อความรำคาญให้แก่ผู้อื่น	3.17	0.57	3.66	1.10	2.63	1.25	3.25	1.09

ตาราง 17 (ต่อ)

สระเปี้ยบวียนและการพญหมาย	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10. การพลศึกษาเสรีภาพของผู้อื่น	3.24	0.66	3.99	0.87	3.04	0.96	3.46	0.97
11. แสงสว่างที่ช่วยโดยทางที่ช่วย	3.47**	0.61	4.05	0.96	3.10	0.99	3.62	0.93
12. ไม่ยอมยอของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต	3.36	0.83	4.14**	0.90	3.23**	1.11	3.71**	1.02

** ค่าเฉลี่ยสูงสุด

* ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ แสวงหาทรัพยากรโดยการที่ชอบ ($\bar{X} = 3.47$) อันดับรองลงมาคือไม่หึงหวงสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 3.36$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ แต่งการสุภาพเรียบร้อยและถูกกาลเทศะ ($\bar{X} = 2.62$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ไม่หึงหวงสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 4.14$) อันดับรองลงมาคือ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.07$) แสวงหาทรัพยากรโดยทางที่ชอบ ($\bar{X} = 4.05$) และปฏิบัติตามกฎหมายการจราจรเมื่อใช้ถนน ($\bar{X} = 4.04$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน ($\bar{X} = 2.89$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือไม่หึงหวงสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 3.23$) อันดับรองลงมาคือปฏิบัติตามกฎหมายการจราจรเมื่อใช้ถนน ($\bar{X} = 3.16$) และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน ($\bar{X} = 2.11$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และไม่หึงหวงสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 3.71$) อันดับรองลงมาคือแสวงหาทรัพยากรโดยทางที่ชอบ ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน ($\bar{X} = 2.92$)

ตาราง 18 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	6933.50	3311.17	32.80 ^{**}
ภายในกลุ่ม	602	42417.67	70.46	
รวมทั้งหมด	605	49351.17		

^{**} แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป
และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา)
ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

กลุ่มตัวอย่าง		ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน
	$\bar{X}$	40.11	47.02	38.39	44.08
ผู้บริหาร	40.11	--	9.99**	0.69	3.75
ครูพลศึกษา	47.02		-	27.96**	3.35
ครูทั่วไป	38.39			-	15.47**
นักเรียน	44.08				-

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษา
ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของ
ศาสนา) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไป
ผู้บริหารกับนักเรียน และครูพลศึกษากับนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ
ทางสถิติ .01

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามพื้นฐานประการที่ 4 (การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา)

การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ไม่เบียดเบียนผู้อื่น	3.62**	0.58	4.08	0.86	3.18	1.05	3.56	0.92
2. มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	3.50	0.59	4.03	0.84	3.29	0.79	3.58	0.87
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ลิดลึงงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น	3.52	0.68	4.04	0.91	3.35	0.88	3.85	0.99
4. พยายามช่วยความสับสนและมึนงง	3.17	0.78	3.84	1.00	3.05	1.08	3.33	1.03
5. มีสัมมาการวระต่อบุคคลทั่วไป	3.27	0.71	3.99	0.85	3.12	0.97	3.57	0.90
6. ไม่ประพฤติตนเสเพล ก่อเรื่องเลื่อมเสียชื่อเสียง	3.32	0.78	3.83	1.19	2.82	1.23	3.56	1.05
7. มีความกตัญญูทเวที่ต่อผู้มีพระคุณ	3.52	0.73	4.24	0.85	3.51**	0.88	3.84	0.95
8. ยกย่องส่งเสริมผู้ที่กระทำความดี	3.39	0.63	4.07	0.86	3.44	0.84	3.95**	0.82
9. ละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ สุราและของหมิ่นเมวอื่น ๆ	2.68*	0.86	2.84*	1.38	2.24*	1.14	3.08	1.58

ตาราง 20 (ต่อ)

การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10. ไม่ประพฤติผิดในกามหรือก่อเรื่องผู้ชาย	3.33	0.73	3.86	1.01	2.76	1.32	3.50	1.39
11. อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น	3.48	0.61	3.87	0.88	3.19	0.81	2.49*	0.94
12. ไม่ประพฤติกินเป็นสุราจะบสอพลอ	3.45	0.73	4.26**	0.95	3.31	1.07	3.55	1.23

** ค่าเฉลี่ยสูงสุด

* ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 (การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{X} = 3.62$) อันดับรองลงมาคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น และมีความกตัญญู กตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ ละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ สุราและของมีเมาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.68$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ไม่ประพฤติตนเป็นผู้ประจบสอพลอ ($\bar{X} = 4.26$) อันดับรองลงมาคือ มีความกตัญญู กตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 4.24$) ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ ละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ สุราและของมีเมาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.84$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือมีความกตัญญู กตเวที ($\bar{X} = 3.51$) อันดับรองลงมาคือ ยกย่องส่งเสริมผู้ที่ทำความดี ($\bar{X} = 3.44$) มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ($\bar{X} = 3.35$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ ละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ สุรา และของมีเมาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.24$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ยกย่องส่งเสริมผู้ที่ทำความดี ($\bar{X} = 3.95$) อันดับรองลงมา คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ($\bar{X} = 3.85$) มีความกตัญญู กตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 3.84$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.49$)

ตาราง 21 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	4891.87	1630.62	28.35**
ภายในกลุ่ม	602	34625.59	57.52	
รวมทั้งฉบับ	605	39517.46		

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป
และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)
ห่วยวิธีของเซเฟเฟน

กลุ่มตัวอย่าง		ผู้บริหาร	ครูพลศึกษา	ครูทั่วไป	นักเรียน
	$\bar{X}$	42.76	48.06	40.53	45.08
ผู้บริหาร	42.76	-	7.20**	1.41	1.57
ครูพลศึกษา	48.06		-	26.08**	4.22**
ครูทั่วไป	40.53			-	12.11**
นักเรียน	45.08				-

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษา
ครูพลศึกษากับครูทั่วไป ครูพลศึกษากับนักเรียน และครูทั่วไปกับนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติ
ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5
(มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน
ผู้บริหารกับครูทั่วไป และผู้บริหารกับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ
ทางสถิติ .01

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามคำนิยามพื้นฐานรายการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)

มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ยื่นเคารพธงชาติเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ	3.95 ^{**}	0.62	4.22	0.81	3.73 ^{**}	0.82	3.87	0.95
2. ไม่มุ่งหวังวัฒนธรรมของต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของชาติไทยจนเกินไป	3.50	0.71	3.93	0.93	3.15	0.94	3.45	1.00
3. ส่งเสริมและนิยมใช้สินค้าสิ่งของที่ผลิตในประเทศ	3.35	0.67	3.77	0.82	3.13	0.92	3.64	0.90
4. ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติไทย เช่น การแสดงความเคารพผู้อาวุโส	3.41	0.82	4.11	0.92	3.27	0.91	4.00 ^{**}	0.88
5. ทะนุบำรุงศาสนาตามโอกาส เช่น การบริจาคทรัพย์	3.15	0.64	3.75	0.92	2.98	0.84	3.44	1.04
6. เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร	3.11 [*]	0.75	3.46 [*]	0.92	2.75 [*]	1.03	3.25 [*]	1.08
7. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ตามหลักคำสอนของศาสนา	3.23	0.65	3.73	0.87	2.92	1.02	3.29	0.95

ตาราง 23 (ต่อ)

มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ผู้บริหาร		ครูพลศึกษา		ครูทั่วไป		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. เคารพเทิดทูนศาสนาและไม่กระทำการใด ๆ	3.23	0.65	3.73	0.87	2.92	1.02	3.29	0.95
9. ยืนตรงถวายความเคารพเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี	3.89	0.73	4.25	0.80	3.69	0.81	3.76	0.97
10. ร่วมแสดงความรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์	3.94	0.72	4.29	0.79	3.69	0.90	3.88	0.91
11. ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	3.91	0.76	4.34 ^{**}	0.78	3.61	0.92	4.00 ^{**}	0.84
12. ร่วมประกอบความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลโดยเฉพาะในวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์	3.71	0.80	4.06	0.87	3.43	0.96	3.73	0.92

** ค่าเฉลี่ยสูงสุด

* ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ยืนเคารพธงชาติ เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ ($\bar{X} = 3.95$) อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 3.94$) ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร ($\bar{X} = 3.11$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 ที่ปฏิบัติสูงที่สุด ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 4.34$) อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 4.29$) เคารพเทิดทูนศาสนา และไม่กระทำการใด ๆ ในทางดูหมิ่นเหยียดหยามศาสนาต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.27$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร ($\bar{X} = 3.46$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ยืนเคารพธงชาติเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ ($\bar{X} = 3.73$) อันดับรองลงมาคือ ยืนตรงถวายความเคารพเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 3.69$) ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร ($\bar{X} = 2.75$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 ที่ปฏิบัติสูงสุด คือ ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติไทย เช่น การแสดงความเคารพผู้อาวุโส และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 4.00$) อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 3.88$) ยืนเคารพธงชาติเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ ($\bar{X} = 3.87$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม ($\bar{X} = 3.25$)

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ขั้นตอนในการศึกษาและผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ได้มาจากรandom หลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) แต่ละขั้นตอนใช้วิธีสุ่มมีวิธีการทำดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้กลุ่มตัวอย่างกระจายอยู่ทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ซึ่งมีอยู่ 7 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม และมุกดาหาร มีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสิ้น 72 โรงเรียน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็น 25 เปอร์เซ็นต์ของโรงเรียนในเขตการศึกษา 10 โดยการสุ่มอย่างง่ายจากแต่ละจังหวัด ให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 ใช้กลุ่มผู้บริหารทั้งหมด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้จำนวน

87 คน

ขั้นที่ 3 ใช้กลุ่มครูพลศึกษาทั้งหมด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้จำนวน

164 คน

ขั้นที่ 4 กลุ่มตัวอย่างของครูทั่วไปในโรงเรียนได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

จำนวน 10 เปอร์เซนต์ ให้จำนวน 229 คน

ขั้นที่ 5 กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนได้จากการ

สุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 1 เปอร์เซนต์ ให้จำนวน 255 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วัถ 6 ระดับ โดยให้ค่าน้ำหนักประจำข้อคิดเป็นคะแนน ดังนี้

ไม่ปฏิบัติ	มีคะแนนเท่ากับ	0 คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ	1 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	มีคะแนนเท่ากับ	2 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ	3 คะแนน
ปฏิบัติมาก	มีคะแนนเท่ากับ	4 คะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ	5 คะแนน

โดยมีวิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ในค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ซึ่งได้แก่ ห่วงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ประหยัดและออม มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์

2. นำคุณลักษณะแต่ละอย่าง มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขพิจารณาปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา และภาษาให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity)
4. ตรวจสอบตรรกะความสอดคล้องของแบบสอบถามด้วยวิธีของโรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelly and Hambleton) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่
  1. ดร. ศักดิ์ชาย ทิพย์วรรณ
  2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม พิมพ์
  3. ดร. นพวรรณ โชติมันต์
  4. อาจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร
  5. อาจารย์วิลาสลักษณ์ สีตลรัศมี
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบใช้กับ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ แบบ 25 เปอร์เซนต์ จากคะแนนที่ได้จากแบบประมาณค่า โดยวิธีการแจกแจงที (t - distribution) ที่ระดับนัยสำคัญ .05
6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์แบบแอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .96 และวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างครูทั่วไป 50 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น ห้าพันตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ .87 การระมัดระวังและออม .86 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย .87 การปฏิบัติตามกฎธรรมของศาสนา .86 มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ .86 และรวมทั้งฉบับไว้ค่า .98 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไข และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอความอนุเคราะห์จากคณาธิการเขต เขตการศึกษา 10 และผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่ของข้อมูลจากแบบสอบถาม
2. แปลและรวมคะแนนของข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยให้ค่าเบี่ยงเบนของคะแนนเป็น 6 ระดับ การคิดคะแนน การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ดังนี้

ไม่ปฏิบัติ	เท่ากับ	0 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
มาก	เท่ากับ	4 คะแนน
มากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคะแนนในแบบสอบถามแต่ละข้อมีดังนี้

0.00	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ
0.01 - 1.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด

3. จัดลำดับความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยหาได้จากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่ระดับนัยสำคัญ .01

5. หากพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไปด้วยวิธีของเซฟเฟ่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ได้แก่ ค่านิยมพื้นฐาน "มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์" นอกเหนือปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยจัดลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
3. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. พึ่งตนเอง ชยันตมันเพียรและมีความรับผิดชอบ
5. ประหยัดและออม

1.2 ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในระดับปฏิบัติมากทุกประการ โดยจัดลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
3. พึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
4. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
5. ประหยัดและออม

1.3 ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในระดับปฏิบัติปานกลางทุกประการ โดยจัดลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
3. พึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
4. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
5. ประหยัดและออม

1.4 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับปฏิบัติมากทุกประการ โดยจัดลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
3. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. พึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
5. ประหยัดและออม

2. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

2.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษา ผู้บริหารกับนักเรียน ครูพลศึกษากับครูทั่วไปและครูทั่วไปกับนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

2.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 พึ่งตนเอง ชัยภูมิแพ้ภัย และมีความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 (การพึ่งตนเอง ชัยภูมิแพ้ภัย และมีความรับผิดชอบ) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.47$) อันดับรองลงมาก็คือ พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.33$) และกล้าที่จะตัดสินใจกระทำในสิ่งที่ดีมีเหตุผลเพียงพอ ($\bar{X} = 3.32$) ส่วนที่ปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือเป็นผู้ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 2.89$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.07$) อันดับรองลงมาก็คือ กล้าที่จะตัดสินใจกระทำในสิ่งที่ดีมีเหตุผลเพียงพอ ($\bar{X} = 3.95$) พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน และยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง และมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.90$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ มีความพยายามทำงานจนบรรลุจุดหมาย ไม่ล้มตัวประกันพ่วง ($\bar{X} = 3.43$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.48$) อันดับรองลงมาก็คือ ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่น ($\bar{X} = 3.31$) พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือเป็นผู้ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 2.80$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.69$) อันดับรองลงมาคือ ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่น และพยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.20$)

2.3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 ประหยัดและออม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษา ผู้บริหารกับนักเรียน ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 (การประหยัดและออม) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือเลือกซื้อสินค้าอย่างฉลาดเช่น คุณภาพดีเหมาะสมกับราคาใช้ให้คุ้มค่า จัดอุปกรณ์ให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.20$) อันดับรองลงมาคือ ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควร ($\bar{X} = 2.74$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย ($\bar{X} = 3.95$) อันดับรองลงมาคือ เลือกซื้อสินค้าอย่างฉลาดเช่น คุณภาพดีเหมาะสมกับราคาใช้ให้คุ้มค่า ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควร ($\bar{X} = 3.05$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างระมัดระวังและทะนุถนอม ($\bar{X} = 3.14$) อันดับรองลงมาคือ ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็น

อันดับสุดท้ายคือ มีนิสัยรักการประหยัด ($\bar{X} = 3.12$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 ที่ปฏิบัติสูงสุดคือ รู้จักใช้ของส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง ($\bar{X} = 4.08$) อันดับรองลงมาคือ รู้จักดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่น ๆ ให้คงสภาพดี ($\bar{X} = 3.74$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือมีนิสัยรักการประหยัด ($\bar{X} = 3.11$)

2.4 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา ผู้บริหารกับนักเรียน ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 (มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย) ที่ปฏิบัติสูงสุดที่สุดคือ แสวงหาทรัพยากรโดยทางที่ชอบ ($\bar{X} = 3.47$) อันดับรองลงมาคือ ไม่หยิบฉวยสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 3.36$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกกาลเทศะ ($\bar{X} = 2.62$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 ที่ปฏิบัติสูงสุดที่สุดคือ ไม่หยิบฉวยสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 4.14$) อันดับรองลงมาคือ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.07$) แสวงหาทรัพยากรโดยทางที่ชอบ และปฏิบัติตามกฎหมายการจราจรเมื่อใช้ถนน ($\bar{X} = 4.04$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ ไม่เล่นการพนัน ($\bar{X} = 2.89$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 ที่ปฏิบัติสูงสุดที่สุดคือ ไม่หยิบฉวยสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 3.23$) อันดับรองลงมาคือ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรเมื่อใช้ถนน ($\bar{X} = 3.16$) และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน ($\bar{X} = 2.11$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและไม่หยาบคายสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 3.71$) อันดับรองลงมาคือแสวงหาทรัพย์สินโดยทางที่ชอบ ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน ($\bar{X} = 2.92$)

2.5 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารครูพลศึกษา ครูทั่วไปและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 (ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ผู้บริหารกับครูทั่วไป ผู้บริหารกับนักเรียน และครูพลศึกษากับนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 (การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{X} = 3.62$) อันดับรองลงมาคือมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น และมีความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ ละเว้นสิ่งเสียดสีให้โทษ สุราและของมีเมาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.68$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ไม่ประพฤติตนเป็นผู้ประจบสอพลอ ($\bar{X} = 4.26$) อันดับรองลงมาคือ มีความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 4.24$) ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{X} = 2.84$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือละเว้นสิ่งเสียดสีให้โทษ สุรา และของมีเมาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.84$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ มีความกตัญญูทักท้วง ($\bar{X} = 3.51$) อันดับรองลงมาคือ ยกย่องส่งเสริมผู้ที่กระทำความดี ($\bar{X} = 3.44$) มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ($\bar{X} = 3.35$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ ละเว้นสิ่งเสียดสีให้โทษ สุรา และของมีเมาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.24$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐาน
 ประการที่ 4 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ยกย่องส่งเสริมผู้ที่กระทำความดี ($\bar{X} = 3.95$) อันดับ
 รองลงมาคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกงเอาเปรียบแก่ผู้อื่น ($\bar{X} = 3.85$)
 มีความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 3.84$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ
 อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.49$)

2.5 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร
 ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)
 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา ครูพลศึกษากับครูทั่วไป ครูพลศึกษากับนักเรียน
 และครูทั่วไปกับนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 ส่วนผู้บริหารกับครูทั่วไป และผู้บริหารกับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ
 ทางสถิติ .01

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของ
 ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5
 (มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์) ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ยืนเคารพธงชาติเมื่อได้ยินเสียงเพลง
 ชาติ ($\bar{X} = 3.95$) อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และ
 พระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 3.94$) ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข ($\bar{X} = 3.19$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธี
 ทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร ($\bar{X} = 3.11$)

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐาน
 ประการที่ 5 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข ($\bar{X} = 4.34$) อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์
 และพระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 4.29$) เคารพเทิดทูนศาสนา และไม่กระทำการใด ๆ ใน
 ทางคู่หมิ่นเหยียดหยามศาสนาต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.27$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย
 คือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยมเช่น ทำบุญตักบาตร ($\bar{X} = 3.46$)

ความคิดเห็นของครูทั่วไป ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐาน
 ประการที่ 5 ที่ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ยืนเคารพธงชาติ เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ ($\bar{X} = 3.73$)
 อันดับรองลงมาคือ ยืนตรงถวายความเคารพเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี, ร่วมแสดง
 ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 3.69$) ส่งเสริมการปกครอง
 ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติ
 เป็นอันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร
 ($\bar{X} = 2.75$)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐาน
 ประการที่ 5 ที่ปฏิบัติสูงสุด คือ ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติไทย เช่นการแสดง
 ความเคารพผู้อาวุโส และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข ($\bar{X} = 4.00$) อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์
 และพระบรมวงศานุวงศ์ ($\bar{X} = 3.88$) ยืนเคารพธงชาติเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ
 ($\bar{X} = 3.87$) ส่วนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตาม
 ประเพณีนิยม ($\bar{X} = 3.25$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และ
 นักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษา ในโรงเรียน มัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตาม
 ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ
 สมมุติฐานการวิจัย และพบว่า กลุ่มผู้บริหารกับกลุ่มครูทั่วไป และกลุ่มครูพลศึกษากับกลุ่มนักเรียน
 มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความแตกต่าง
 ทางด้านความคิด และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไป หรือเป็นผลมาจากการ
 การที่ผู้บริหารและครูทั่วไปได้มีโอกาสพบเห็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของครูพลศึกษามากกว่า
 ดังที่ ผาณิต บิลมาศ (ผาณิต บิลมาศ 2522 : 221 - 225) ได้กล่าวไว้ว่า
 ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบในตัวครูพลศึกษามีหลายประการ เช่น ขอบตื้นเขิน, เล่นการพนัน

มีหนี้สินมาก วางตัวไม่เหมาะสมเป็นกันเองกับเด็กมากเกินไปโดยเฉพาะกับนักเรียนหญิงมักมีเรื่องชู้สาวเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อยู่เสมอ ๆ บางขณะที่พูดจาไม่สุภาพใช้คำหยาบคาย ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ตามสบาย, ไม่กระตือรือร้นในการทำงานเท่าที่ควร ทำงานล่าช้าชอบแก้ปัญหาเฉพาะหน้า, ไม่รู้จักกาลเทศะ มีความมุกตลก หัวรุนแรงและครูพลศึกษาบางกลุ่มมักจะเข้ากับผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยได้ นอกจากนี้ยังพบว่าครูพลศึกษาวางตัวไม่เหมาะสมใกล้ชิดกับครูชาย ทำตัวเหมือนผู้ชายเกินไป, ไม่มีความสามารถสาธิตทักษะกีฬาบางอย่างได้ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดิ์ และคณะ (เฉลียว บุรีภักดิ์ และคณะ 2520 : 364) พบว่า ความบกพร่องของครูชายคือ บกพร่องในเรื่องความประพฤติไม่เรียบร้อย, มัวเมาในอบายมุข การแต่งกายไม่สุภาพ เป็นคนเจ้าอารมณ์ ประพฤติไม่เรียบร้อย วางตัวไม่เหมาะสม ถึงอย่างไรก็ตามครูพลศึกษาก็ยังมีคุณลักษณะที่ดีอยู่หลายประการ เช่น สามารถปกครองนักเรียน ควบคุมดูแลประพฤติและสอนเด็กได้ทุกระดับชั้นเรียน, ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี, สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลต่าง ๆ ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นผู้ที่เสียสละอุทิศเวลาในการฝึกนักเรียนนอกเวลาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดิ์ และคณะ (2520 : 365) พบว่า ลักษณะของครูที่ดี ต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี สุขภาพดี การพูดจาและมนุษยสัมพันธ์ดี เมตตาและเข้ากับเด็กได้ ร่าเริงแจ่มใส ซื่อสัตย์และเสียสละ นอกจากนี้ จะเห็นว่าผู้บริหารบางโรงเรียนพยายามสนับสนุนส่งเสริมงานทางด้านพลศึกษาหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อย่างออกหน้าออกตา เพื่อให้ได้รับการยอมรับถึงการมีชื่อเสียงของสถาบันในหมู่คนทั่วไป จากที่กล่าวมาอาจเป็นสาเหตุหลาย ๆ อย่างที่ทำให้ผู้บริหารและครูทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติปานกลางตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ส่วนความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษา พบว่า ครูพลศึกษาเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถเข้าสังคมกับคนอื่น ๆ ได้ ให้ความเป็นกันเองกับทุก ๆ คน เข้ากับเด็ก ๆ ได้ดี พูดคุยสนุกสนานเป็นที่ชื่นชอบของพวกนักเรียน นักกีฬา และบุคคลทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะลักษณะของวัยเด็กและวัยรุ่นที่ชอบแสดงออก อยากให้ตนเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ชอบเล่น สนุกสนาน มีอารมณ์ร่าเริงอยู่เสมอ และครูพลศึกษายังเป็นผู้ที่เข้มงวดกวดขัน

เกี่ยวกับความประพฤติ การปฏิบัติตนตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในขณะที่มีการเรียนการสอน นอกจากนี้ กิจกรรมทางพลศึกษายังส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความมานะอดทน ขยันหมั่นเพียร มีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ จากสาเหตุดังกล่าว อาจเป็นผลทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมากตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ส่วนครูพลศึกษาก็พยายามทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมุ่งปฏิบัติและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน และสังคม **หรืออาจจะเป็นเพราะครูพลศึกษาเป็นผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองและเพื่อนร่วมวิชาชีพเดียวกัน และนักเรียนกับครูพลศึกษาจะสนิทสนมและใกล้ชิดกันมาก** ดังที่ ผาณิต บิลมาศ (ผาณิต บาลมาศ 2522 : 221 - 225) กล่าวว่า การวางตัวของครูพลศึกษาเป็นกันเองกับนักเรียนมาก จึงมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมากตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น พบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา, ผู้บริหารกับนักเรียน, ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน/ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะของวิชาพลศึกษาที่ทำให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมและความสามารถอย่างเต็มที่ในเวลาประกอบกิจกรรม ขณะที่มีการฝึกซ้อมหรือทำการแข่งขัน ครูพลศึกษาจึงเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อยู่ต่อสู้ และจะต้องพยายามใช้สติปัญญา เข้าวและไหวพริบ ในการแก้ปัญหาเหตุการณ์เฉพาะหน้า และต้องเป็นผู้ที่กล้าตัดสินใจในสถานการณ์ยามคับขัน ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาพลศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีลักษณะต่าง ๆ เช่น สามารถแสดงออกทางด้านกิจกรรมพลศึกษา, มีความเชื่อมั่นในตนเอง, มีความสามารถในการตัดสินใจ, มีความสุขุมรอบคอบ และมีความกล้า (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 : 167 - 187) นอกจากนี้ ครูพลศึกษายังเป็นผู้อุทิศตนและเสียสละเวลาในการฝึกซ้อมกีฬาหรือเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างชื่อเสียงมาสู่สถานศึกษา จึงทำให้ครูพลศึกษามีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านพลศึกษา

มากกว่าการทำงานด้านอื่นหรืองานด้านวิชาการอื่น ๆ การที่ครูพลศึกษาชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ตามสบาย อาจเป็นเพราะเหตุว่าลักษณะของวิชาพลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้ผ่อนคลายความตึงเครียด สนุกสนานร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี หรืออาจจะเป็นเพราะสภาพการเรียนการสอนที่ครูพลศึกษาต้องคอยติดตามการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด คอยแก้ไขแนะนำข้อบกพร่องของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ทำให้ครูพลศึกษาเกิดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าในการเรียนการสอน จึงทำให้ครูพลศึกษารู้สึกว่าความกระตือรือร้นในการทำงานจากที่กล่าวมาแล้ว อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารและครูทั่วไปมีความคิดเห็นว่าครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติปานกลางตามค่านิยมพื้นฐาน ด้านการพึ่งตนเอง ชัยชนะเหน็ดเหนื่อย และมีความรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันับรองลงมาคือ พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียน และชุมชน อันับสุดท้ายคือเป็นผู้ตรงต่อเวลา ส่วนครูทั่วไปมีความคิดเห็นว่ามีครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง อันับรองลงมาคือ ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่น อันับสุดท้ายคือเป็นผู้ตรงต่อเวลา ครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติของตัวเองนั้นต้องพึ่งตนเอง ชัยชนะเหน็ดเหนื่อย และมีความรับผิดชอบต่องานทั้งปวงอยู่แล้ว และครูพลศึกษาและนักเรียนมีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออก เป็นแบบอย่างในการต่อสู้ มีความมานะอดทน มีความชัยชนะเหน็ดเหนื่อย เช่นในการฝึกซ้อมกีฬานอกเวลา เอาใจใส่ต่อความก้าวหน้าของการฝึกซ้อมอยู่เสมอ และยิ่งครูพลศึกษาคนใดมีความสามารถเป็นพิเศษหรือมีเชิงกีฬาสูง ก็จะสามารถึงจุดใจ และสร้างความประทับใจให้แก่แก่นักเรียนและคนอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นผลทำให้ครูพลศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมากตามค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ชัยชนะเหน็ดเหนื่อย และมีความรับผิดชอบ โดยครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่ามีครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง อันับรองลงมาคือ กล้าที่จะตัดสินใจ กระทำในสิ่งที่ดีมีเหตุผลเพียงพอ อันับสุดท้ายคือ มีความพยายามทำงานจนบรรลุจุดมุ่งหมายไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง อันับรองลงมาคือ ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่น พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียน และชุมชน อันับสุดท้ายคือ สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม

ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 การประหยัดและออม เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นพบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา, ผู้บริหารกับนักเรียน, ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ผู้บริหารกับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากผู้บริหารและครูทั่วไป อาจมองว่าครูพลศึกษาส่วนมากใช้เวลาไปกับการฝึกซ้อมกีฬา ฝึกเด็กนักเรียนในสนาม ไม่ใช่เวลาว่างหาประโยชน์อย่างอื่นเท่าที่ควร และในการสั่งซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนก็มักจะเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพและราคาสูง นอกจากนี้ครูพลศึกษาบางกลุ่มยังขาดการวางแผนที่ดีในการจัดการพลศึกษาในโรงเรียนหรือเป็นการใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมากกับคนกลุ่มน้อย ในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เมื่อผลของการแข่งขันและรางวัลที่ได้รับไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้บริหารและครูทั่วไปที่มองไม่เห็นความสำคัญของการจัดการพลศึกษาในโรงเรียน ดังกล่าวเห็นว่าเป็นการใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่า และบ่อยครั้งที่มักจะพบว่าครูพลศึกษาชอบจับกลุ่มพบปะสังสรรค์ มีกิจกรรมร่วมกันเสมอ ๆ จากเหตุผลดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารและครูทั่วไป มีความคิดเห็นที่ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติปานกลางตามค่านิยมด้านการประหยัดและออม โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ เลือกซื้อสินค้าอย่างฉลาด, จัดอุปกรณ์ให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำไปใช้ อันตรองลงมาคือชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย อันตรองลงมาคือเพิ่มทุนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควร ส่วนครูทั่วไปมีความคิดเห็นที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างระมัดระวังและทะนุถนอม อันตรองลงมาคือชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย อันตรองลงมาคือมีนิสัยรักการประหยัด ส่วนครูพลศึกษากับนักเรียน มีความคิดเห็นที่ครูพลศึกษาเป็นผู้ที่ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหรา เลือกใช้สินค้าและอุปกรณ์ที่เหมาะสม เป็นผู้รู้จักใช้เวลาว่างในการฝึกซ้อมกีฬาหาประโยชน์และความชำนาญให้เกิดขึ้นอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่รู้จักใช้อุปกรณ์การเก็บบำรุงรักษาและแนะนำวิธีใช้อย่างถูกต้อง ทำให้สามารถใช้ได้นานคงทนและไม่เสื่อม

คุณภาพง่าย ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูพลศึกษาเป็นผู้มองตนเองและครูผู้ร่วมวิชาชีพด้วยกัน
ย่อมทำให้ทราบข้อเท็จจริง และคุณลักษณะของครูพลศึกษาเป็นอย่างดี จากที่กล่าวมา
เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูพลศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทาง
การปฏิบัติมากตามค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออม โดยครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่า
ที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย อันตรองลงมาคือ เลือกซื้อ
สินค้าอย่างฉลาด อันตบสุดท้ายคือ เพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์
ในทางที่ถูกที่ควร ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ รู้จักใช้ของ
ส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง อันตรองลงมาคือ รู้จักดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องใช้
อื่น ๆ ให้คงสภาพดี อันตบสุดท้ายคือมีนิสัยรักการประหยัด

ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย เมื่อเปรียบเทียบ
ความแตกต่างของความคิดเห็นพบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา ผู้บริหารกับนักเรียน
ครูพลศึกษากับครูทั่วไป และครูทั่วไปกับนักเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติครูพลศึกษา
ตามค่านิยมพื้นฐานดังกล่าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ผู้บริหาร
กับครูทั่วไป และครูพลศึกษากับนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก
ผู้บริหารและครูทั่วไปบางกลุ่มมักพบว่าครูพลศึกษาบางคนชอบทำตัวให้เป็นปัญหามากกว่าครูหมวด
วิชาอื่น เช่น ชอบแสดงโอ้อวด พูดจาส่งเสียงดัง, พูดคัดค้านโต้แย้งในที่ประชุม, ชอบใช้
ชีวิตความเป็นอยู่อย่างสบาย ๆ ง่าย ๆ ไม่พิถีพิถันและครูพลศึกษาบางคนมีความประพฤติ
ส่วนตัวที่ไม่ดี เช่น ชอบดื่มสุรา, ชอบเล่นการพนัน, ขาดความรับผิดชอบงานในหน้าที่ ซึ่ง
สอดคล้องกับผลการประชุมสัมมนาในหัวข้อปัญหาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา
ของผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารการศึกษาประจำภาคต่าง ๆ สรุปได้ว่า ครูพลศึกษาบางส่วน
มักมีความประพฤติผิดระเบียบ และสร้างปัญหาให้ผู้บริหารเป็นประจำ จากที่กล่าวนี้อาจเป็น
สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารและครูทั่วไป มีความคิดเห็นว่าครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติ
ปานกลางตามค่านิยมพื้นฐานความมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย โดยผู้บริหารมีความคิดเห็น
ว่า ที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ แสวงหาทรัพย์โดยทางที่ชอบ อันตรองลงมาคือ ไม่หยิบฉวย
สิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต อันตบสุดท้ายคือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกกาลเทศะ

ส่วนครูทั่วไป มีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ไม่เหยียดหยามสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต อันตบรองลงมาคือ ปฏิบัติตามกฎหมายการจราจรเมื่อใช้ถนน และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา อันตบสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน จากลักษณะของวิชาพลศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก มีคุณลักษณะเชื่อมโยงในตนเอง มีระเบียบวินัย เคารพกฎ กติกา ข้อบังคับ รู้จักสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งกิจกรรมพลศึกษาได้สร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี มีน้ำใจ เป็นนักกีฬา ในการอบรมสั่งสอนครูพลศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติและเป็นแบบอย่างที่ดี มีการเข้มงวดต่อระเบียบวินัยและมีความยุติธรรมในการตัดสินกีฬาให้เป็นธรรม แก่ทุกฝ่าย ซึ่งปฏิบัติคนได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายระดับหลักสูตรมัธยมศึกษา 2521 คือ "เพื่อให้มี...ระเบียบวินัยในการทำงาน มีวินัยในตนเอง เคารพต่อกฎหมายและกติกาของสังคม รู้จักสิทธิและหน้าที่" (คำรัส คารากัดดี 2526 : 47) และนักเรียนนั้นย่อมจะมีความศรัทธา เคารพ เทิดทูน ครูอาจารย์ ที่มีความประพฤติดีมีระเบียบวินัย ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ครูพลศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมากตามค่านิยมพื้นฐานด้านมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย โดยครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ไม่เหยียดหยามสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต อันตบรองลงมาคือ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา, แสวงหาทรัพย์โดยทางที่ชอบ และปฏิบัติตามกฎหมาย การจราจรเมื่อใช้ถนน อันตบสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและไม่เหยียดหยามของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต อันตบรองลงมาคือ แสวงหาทรัพย์โดยทางที่ชอบ อันตบสุดท้ายคือไม่เล่นการพนัน

ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นพบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา, ครูพลศึกษากับครูทั่วไปและครูทั่วไปกับนักเรียน มีความคิดเห็นว่า การปฏิบัติของครูพลศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ผู้บริหารกับครูทั่วไป และผู้บริหารกับนักเรียน และครูพลศึกษากับนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากที่ว่า ในปัจจุบันผู้บริหารและครูทั่วไป ยังพบพฤติกรรมของครูพลศึกษาที่ไม่พึงประสงค์หลายอย่าง เช่น

ชอบดื่มเหล้า, ชอบเล่นการพนัน, วางตัวไม่เหมาะสมกับนักเรียนหญิง, พูดจาไม่สุภาพ และ มีการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกันในการส่งนักกีฬาเข้าแข่งขัน มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หลักฐาน เพื่อหวังในชัยชนะ ชื่อเสียงและรางวัลมากเกินไป ซึ่งข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหาที่พบในครูพลศึกษาชายมากกว่าครูพลศึกษาหญิง ด้วยเหตุนี้ จึงอาจทำให้ ผู้บริหาร และครูทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางกาปฏิบัติปานกลางค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมพลศึกษาที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรมของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ รวมทั้งหมด 11 ประการ คือ ความรับผิดชอบ ความ- ชื่อสัตย์ . ความมีเหตุผล ความกตัญญูทศเวที การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด ความยุติธรรม ความอดุสสาหะ และความเมตตากรุณาของ ครูพลศึกษา ซึ่งครูพลศึกษามีคะแนนจริยธรรม คุณธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างดี (กรมพลศึกษา 2527 : ค) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษา ปฏิบัติสูงสุดคือ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อันตบรองลงมาคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น มีความกตัญญูทศเวทีต่อผู้มีพระคุณ อันตบสุดท้ายคือ ละเว้นสิ่งเสพติด ให้โทษ สุราและของมีนเมาอื่น ๆ ส่วนครูทั่วไปมีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ มีความกตัญญูทศเวที อันตบรองลงมาคือ ยกย่องส่งเสริมผู้ที่กระทำความดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น อันตบสุดท้ายคือละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ สุราและ ของมีนเมาอื่น ๆ และครูพลศึกษาอาจมีความคิดเห็นว่าตนได้ประพฤติปฏิบัติเป็นประจําอยู่แล้ว ซึ่งในการอบรมสั่งสอน ครูพลศึกษามักจะแสดงออกแต่ในสิ่งที่ดีเป็นแบบอย่างในด้านความ ประพฤติ มีความเมตตากรุณา เป็นกันเองกับเด็ก มีความโอบอ้อมอารี เป็นผู้มีความรัก ในการเล่นและผู้ถูกกีฬาที่ดี มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย ให้เป็นผู้มีความกตัญญูทศเวที ต่อผู้มีพระคุณ เคารพเชื่อฟังครูบาอาจารย์ ขอมรับคำตัดสินของผู้ตัดสิน และมีดีมีมารยาท ต่อผู้อาวุโส เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่กระทำความดีและสร้างชื่อเสียงมาสู่สถาบัน ดังที่กล่าวมาอาจเป็นสาเหตุทำให้ครูพลศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษา มีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมากตามค่านิยมพื้นฐานที่ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา โดยครูพลศึกษา มีความคิดเห็นว่า ที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ไม่ประพฤติตนเป็นผู้ประจบสอพลอ อันตบรองลงมา คือ มีความกตัญญูทศเวทีต่อผู้มีพระคุณ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อันตบสุดท้ายคือ ละเว้นสิ่งเสพติด

ให้โทษ สุรา ของมีเมาอื่น ๆ ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ยกย่องส่งเสริมผู้ที่ทำความดี อันดับรองลงมาคือมีความซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกงเอาโรค เอาเปรียบผู้อื่น, มีความกตัญญูทักเตือนผู้ที่มีพระคุณ อันดับสุดท้ายคือ อภัยในความผิดพลาด ของผู้อื่น

ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เมื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างของความคิดเห็น พบว่า ผู้บริหารกับครูพลศึกษา ครูพลศึกษากับครูทั่วไป, ครูพลศึกษากับนักเรียน และครูทั่วไปกับนักเรียน มีความคิดเห็นว่า การปฏิบัติของครูพลศึกษา ตามค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ผู้บริหารกับ ครูทั่วไป และผู้บริหารกับนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การแสดงออกให้เห็นถึง ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยการยืนตรงเคารพธงชาติ, การสวดมนต์ไหว้พระและการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย การปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับของสังคม และ การดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ เช่น การแสดงความมีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส เป็นผู้มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคคลอื่น และครูพลศึกษาปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ด้วยเหตุผลดังกล่าว อาจเป็นผลทำให้ ผู้บริหาร ครูพลศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมาก ตามค่านิยมพื้นฐานด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดย ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ยืนเคารพธงชาติเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์, ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อันดับสุดท้าย เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร และครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่า ที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข อันดับรองลงมาคือ ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ อันดับสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นว่า ที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติไทย เช่น การแสดงความเคารพผู้อาวุโส และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

เป็นประมุข อันตบสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม ในการแสดงออก บางอย่างอาจจะไม่เป็นที่เด่นชัด หรือสภาพเศรษฐกิจสังคมรัดตัว ทำให้ต้องทำมาหาเลี้ยง ครอบครัว การแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อาจจะแสดงออกได้ไม่ค่อยเต็มที่นัก อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติ ปานกลางค่อนข้างมาก ตามค่านิยมพื้นฐานด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซึ่งครูทั่วไปไม่ มีความคิดเห็นว่าที่ครูพลศึกษาปฏิบัติสูงสุดคือ ยืนเคารพธงชาติเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ อันตบรองลงมาคือ ยืนตรงถวายความเคารพเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี, ร่วมแสดง ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์, ส่งเสริมการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อันตบสุดท้ายคือ เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตาม ประเพณีนิยม แต่อย่างไรก็ตามครูพลศึกษาก็ให้ประพฤติกรรมปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับจรรยาบรรณฯ ตามระเบียบประเพณีของครู ข้อ 4.1 "เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ" และข้อ 4.2 "ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ผู้หมั่นศาสนานอื่น" ทั้งที่ผาณิต บิลมาศ (ผาณิต บิลมาศ 2522 : 260) ได้ กล่าวไว้ว่า ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริม ความรักชาติและรู้จักหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม

จากผลของการวิจัยดังกล่าวพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ มีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติปานกลางถึงมาก ทั้งนี้ ผู้บริหารมี ความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติปานกลางทุกด้าน ยกเว้น ค่านิยมพื้นฐาน ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมาก ครูทั่วไป มีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติปานกลางทุกด้าน ส่วน ครูพลศึกษากับนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางการปฏิบัติมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังที่กล่าวมาแล้ว จึงใคร่ขอให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานต่อไปให้อยู่ในระดับพึงพอใจ เป็นที่พึงปรารถนา และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมต่อไปคือ

1. ครูพลศึกษา ควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความพยายามทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง, สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม, เพิ่มพูนทรัพยากร การเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควร, แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ, ละเว้นอบายมุข ไม่เล่นการพนัน สิ่งเสพติดให้โทษ สุราของมึนเมาอื่น ๆ และเข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ หันต่อเหตุการณ์และความเจริญก้าวหน้า เป็นผู้มีความประพฤติดีเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน
2. ครูพลศึกษา ควรเน้นการปลูกฝังและสอดแทรกการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ในขณะที่สอนพลศึกษา
3. ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา ควรให้ความสนใจ ติดตามดูแลเกี่ยวกับความประพฤติการปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม และให้ความเสมอภาคกันทุกคน
4. สถาบันผลิตครูพลศึกษา ควรเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม การปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐาน และสอดแทรกกลยุทธวิธีการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานในการสอนวิชาพลศึกษา ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสาเหตุของการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา
2. ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ครูพลศึกษาปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

3. ศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาตามคํานิยมพื้นฐาน 5 ประการ .....
 ในเขตการศึกษาอื่น ๆ

4. ศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาตามคํานิยมพื้นฐาน 5 ประการ
 ในสถาบันอุดมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิทานิชย์ "กระบวนการของการเรียนค่านิยมและศีลธรรม" วัยรุ่นและการปรับปรุง
บุคลิกภาพ วัฒนาพานิช 2519, 196 หน้า
- เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ กระบวนการนำค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการไปสู่การปฏิบัติ
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ 2526, 18 หน้า
- _____ "ค่านิยม" เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องค่านิยมไทย สำนักงาน
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ม.ป.ป., หน้า 34 - 36 อัดสำเนา
- คณะอนุกรรมการกลุ่มนักวิชาการ คู่มือการนำค่านิยมที่พึงประสงค์ ไปสู่การปฏิบัติ ม.ป.ป.,
9 เล่ม อัดสำเนา
- เดลี้อม บุญแก้ว การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมของนักเรียนฝึกหัดครู นักเรียนเกษตรกรรม
และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ปริณูพันธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2515, 165 หน้า
- เดลี้อมชัย รัตนกรี บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตาม
ค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูในเขต
การศึกษา 12 ปริณูพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2527,
82 หน้า อัดสำเนา
- ชฎาพร พัชรชัยเรียร ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 133 หน้า
- ชม ภูมิภาค บทความวิทยุกระจายเสียงของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ชุด การศึกษา
เรื่องคุณธรรม เจริญวิทยการพิมพ์ 2525, 331 หน้า
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน "การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมที่ควรส่งเสริมในเยาวชนและประชาชนไทย"
วารสารการวิจัยทางการศึกษา 10 (2) กันยายน 2523 หน้า 29 - 47
- คำรัส ทาราสักดิ์ "หน้าที่ของครูพลศึกษาในการปลูกฝังคุณธรรม" วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 7, 2 (กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 26) หน้า 46 - 49

เต็มสิริ บุญสิงห์ "ค่านิยม" วารสารไทย 10 : 39 - 42 เมษายน - มิถุนายน 2526

ทวีป อภิสิทธิ์ "คนกับค่านิยม" มิตรกร 18 : 36 - 37 กันยายน 2526

นาคยา ภัทรแสงไทย ชุดความรู้ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การสอนเพื่อพัฒนาค่านิยม

พระพัฒนา 2524, 181 หน้า

นพพร พาณิชสุข "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการนั้นสำคัญไฉน" มิตรกร 20 : 11 - 14

ตุลาคม 2525

ประคอง กรรณสูตร สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ เจริญผล 2525, 344 หน้า

ประเสริฐ ชูสิงห์ การศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขต

การศึกษา 2 ปีการศึกษา 2517 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2518, 125 หน้า อัคราเนา

เปรม ติณสูลานนท์ "คำปราศรัยของ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

เกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรม ความสะอาด และวินัยแก่ประชาชน" แนวแนว

การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ การศึกษา 2526, 76 หน้า

ผาณิต บาลมาศ คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาใน

กรุงเทพมหานคร ปริญญาโท ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 329 หน้า

พลศึกษา, กรม จริยธรรม คุณธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ

ม.ป.ท. 2527, 79 หน้า

พนัส หันนาคินทร์ การมัธยมศึกษา พิมพ์ 2524, 282 หน้า

การสอนค่านิยมและจริยธรรม พิมพ์ 2526, 186 หน้า

พิทยา สายทุ "ค่านิยมที่เป็นคุณและโทษในสังคมไทย" ใน รายงานสัมมนาเรื่อง ค่านิยมของ

สตรีไทย ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ สภาสตรีไทย 2521, 271 หน้า

พอง เกิดแก้ว การพลศึกษา วัฒนาพานิช 2518, 339 หน้า

เมธี บิลันธนานนท์ "วิธีปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม" คุรุปริทัศน์ 42 - 48 กุมภาพันธ์

2526

ละออ แสงศักดิ์ "บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อชุมชน" วารสารศึกษาศาสตร์

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2527, หน้า 69 - 74

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีกิจการพิมพ์ 2524

287 หน้า

วิชัย วงศ์ใหญ่ "กระบวนการเรียนการสอนเกี่ยวกับค่านิยม" วารสารประชาศึกษา

2 : 12 - 14 พฤศจิกายน 2526

ระวีวรรณ อามระติง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 113 หน้า

ศึกษานิการ, กระหวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กรุงเทพมหานคร

2524, 314 หน้า

ศึกษานิการ, กระหวง กรมวิชาการ การใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษา

ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โรงพิมพ์การศาสนา 2527, 256 หน้า

สาโรช บัวศรี "Moral Education" เอกสารคำบรรยายเรื่อง Moral Education

ณ โรงแรมอิมพีเรียล กรุงเทพมหานคร 22 กันยายน 2524, 8 หน้า อัดสำเนา

"สรุปคำบรรยายแนวความคิดเรื่องจรรยาครู" การศึกษาแห่งชาติ เมษายน

พฤษภาคม 2524 หน้า 30 - 32

สุภาวดี มีตรสมหวัต สังคมไทย เอกสารโรเนียว ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน 2523, 243 หน้า

สุนทรี โดมิน และ สนิท สัมครการ ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย เครื่องมือในการสำรวจ

วัดสำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2522, 338 หน้า อัดสำเนา

สมบัติ มหารศ การสอนค่านิยม ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม 2520, 152 หน้า

สมบุญ ชิตพงษ์ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ม.ป.ท. 2527, 42 หน้า อัดสำเนา

เสถียรพงษ์ วรรณปก "การปลูกฝังค่านิยม" วารสารสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี

4 (1) มิถุนายน - กันยายน 2524, หน้า 1 - 12

อาบ นกะจัด "ค่านิยม" เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องค่านิยมไทย สำนักงาน

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ม.ป.ป., หน้า 20 - 22

อุทัย หิรัญโต สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา - มนุษยวิทยา พิมพ์อักษร 2526, 276 หน้า

- Dougherty, Denis Donald. "Differential Acceptance of Normative Values Among Adolescents in Missouri School," Dissertation Abstracts. 1 (27) : 110, July, 1966.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3 th, New York, McGraw-Hill, 1971. 492 p.
- Gould, Julius and William L. Kold. Dictionary of the Social Science. New York, Macmillan, 1965. 761 p.
- Milton, Rokeach. "A theory of Organization and Change within Value Attitude Systems," Journal of Social Issues. 1968. 476 p.
- Reich, Ben and Christine Adcock. Values Attitude & Behavior. Change Bungary Suffalk, The Choucer Press, 1976. 144 p.
- Young, Kimball and Raymond W. Mack. Sociology and Social life. New York, American Book, 1959. 472 p.

การพัฒนารูปแบบ

ตราครุฑ

ที่ ศธ 020710/1512

สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 10

ถนนนครบาล อุบลราชธานี 34000

20 พฤศจิกายน 2528

เรื่อง ขออนุญาตเฝ้าระวังในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำปฏิญานิพนธ์

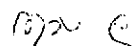
เรียน ผู้อำนวยการ, อาจารย์ใหญ่โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ฉบับ

ด้วย นายไพฑูริ ลังกา นิสิตปริญญาโท ปีที่ 2 วิชาเอกพลศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้ทำปฏิญานิพนธ์ประกอบการศึกษาตามหลักสูตร เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามกำหนดพื้นฐาน 5 ประการ" ซึ่งในการทำปฏิญานิพนธ์เรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนของท่าน เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามกระบวนการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเฝ้าระวังในการอนุญาตให้ นายไพฑูริ ลังกา เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนของท่าน เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของชาติสืบไป และขอขอบคุณในความกรุณาและความร่วมมือของท่าน

ขอแสดงความนับถือ

(นายทองอยู่ สงครามโต)

ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต รักษาราชการแทน

ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 10

สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 10

โทร. อุบลราชธานี 254651

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

19 พฤศจิกายน 2528

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน
ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ"

ด้วยข้าพเจ้า นายไพฑูริ ลิ้มกา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งขณะกำลังทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็น
ของผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ" ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้า เป็นข้อเสนอแนะ ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ พลศึกษา
ครูอาจารย์พลศึกษา และสถาบันผลิตครูพลศึกษา ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข และเสริมสร้าง
คุณลักษณะที่เหมาะสม ข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดได้ตอบแบบสอบถามนี้
ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านโดยอิสระ และแบบสอบถามนี้จะถือเป็น
ความลับใช้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพฑูริ ลิ้มกา)

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง

"ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ"

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่
หรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่งครูใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10

ครูพลศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีวุฒิต่างพลศึกษา และได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่
รับผิดชอบในการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10

ครูทั่วไป หมายถึง ครูหรืออาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10 ยกเว้นครูพลศึกษา

นักเรียน หมายถึง นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2528

000 โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับสถานภาพของท่าน

☐ ผู้บริหาร	เพศ
☐ ครูพลศึกษา	☐ ชาย
☐ ครูทั่วไป	☐ หญิง
☐ นักเรียน	

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของครูพลศึกษา

การพึ่งตนเอง หมายถึง การเป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นในคุณค่า และความสามารถ
ของตน ไม่ทำตนเป็นภาระแก่ผู้อื่น

ขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความกล้าสู้งาน บากบั่น อุตุน และขยันแสวงหาความรู้
เพิ่มเติมเป็นเนืองนิจ

ความรับผิดชอบ หมายถึง ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

การประหยัดและออม หมายถึง การใช้จ่ายให้พอสมควรแก่กำลังทรัพย์ และใช้
ทรัพยากร เช่น วัสดุ เงิน เวลา ตามความจำเป็นและเกิดประโยชน์สูงสุด

มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย หมายถึง ความคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตาม
กฎเกณฑ์ เจื่อนใจ และกฎหมายที่สังคมกำหนด

ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา หมายถึง ยึดถือปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม ตามคำสอนของ
ศาสนา เชื่อมั่นในสัจธรรม

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง เลื่อมใสในศาสนา และจงรักภักดีในสถาบันกษัตริย์
รวมทั้งการเสียสละเพื่อส่วนรวม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาพฤติกรรม การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของครูพลศึกษา
ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ปฏิบัติตามมากที่สุด	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มากที่สุด
ปฏิบัติตามมาก	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มาก
ปฏิบัติตามปานกลาง	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ปานกลาง
ปฏิบัติตามน้อย	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง น้อย
ปฏิบัติตามน้อยที่สุด	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง น้อยที่สุด
ไม่ปฏิบัติ	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ไม่ปฏิบัติ

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา					
	ไม่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. <u>การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ</u>						
1 กล้าที่จะตัดสินใจกระทำในสิ่งที่ดีมีเหตุผลเพียงพอ						
2 ชอบทำงานด้วยตนเองมากกว่าอาศัยบุคคลอื่น						
3 ทำงานอย่างมีหลักการและเหตุผล						
4 มีความเชื่อมั่นในตนเอง						
5 มีความพยายามทำงานจนบรรลุจุดหมายไม่แพ้วันประกันพ่วง						
6 สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม						
7 ตั้งใจสอนและมีความกระตือรือร้นในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ						
8 พยายามสร้างชื่อเสียงในทางที่ดีมาสู่โรงเรียนและชุมชน						
9 อุทิศเวลาให้แก่ราชการ						
10 เป็นผู้ตรงต่อเวลา						
11 มีความเอาใจใส่และรับผิดชอบต่อหน้าที่ การทำงานของตน						
12 ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเองและมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น						

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา					
	ไม่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2. การประหยัดและออม						
13 รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด						
14 ไม่ตระหนี่ถี่เหนียวในการใช้จ่ายทรัพย์สินเกินไป						
15 เพิ่มทุนทรัพย์ด้วยการเก็บออมและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควร						
16 รู้จักดูแลรักษา วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออื่น ๆ ให้คงสภาพดี						
17 เลือกซื้อสินค้าอย่างฉลาด เช่น คุณภาพดีเหมาะสมกับราคาใช้ได้คุ้มค่า						
18 รู้จักใช้ของส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง						
19 รู้จักใช้จ่ายทรัพย์สินให้พอเหมาะกับฐานะและรายได้						
20 ใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างระมัดระวังและทะนุถนอม						
21 ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันเท่านั้น						
22 จัดอุปกรณ์ให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำไปใช้						
23 ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย						
24 มีนิสัยรักการประหยัด						

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ		การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา					
		ไม่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย							
25	จัดที่พักและที่ทำงานให้เป็นระเบียบและสะอาด						
26	ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา						
27	แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกกาลเทศะ						
28	รู้จักใช้สิทธิในการรับและใช้บริการตามลำดับก่อนหลัง						
29	รักษาคำพูดและปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา						
30	ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของทางราชการอย่างเคร่งครัด						
31	ปฏิบัติตามกฎหมายการจราจรเมื่อใช้ถนน						
32	ไม่เล่นการพนัน						
33	ไม่ก่อความรำคาญให้แก่ผู้อื่น						
34	เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น						
35	แสวงหาทรัพยากรโดยทางที่ชอบ						
36	ไม่ขโมยสิ่งของของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต						
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา							
37	ไม่เบียดเบียนผู้อื่น						
38	มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น						
39	มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น						
40	พูดจาด้วยความสุภาพและมีมารยาท						

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา					
	ไม่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
41 มีสัมมาคารวะต่อบุคคลทั่วไป						
42 ไม่ประพฤติตนเสเพล ก่อเรื่องเสื่อมเสียชื่อเสียง						
43 มีความกตัญญูต่องานที่ต่อผู้มีพระคุณ						
44 ยกย่องส่งเสริมผู้ที่กระทำความดี						
45 ละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ สุรา และของมีเมาอื่น ๆ						
46 ไม่ประพฤติผิดในกามหรือก่อเรื่องชู้สาว						
47 อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น						
48 ไม่ประพฤติตนเป็นผู้ประจบสอพลอ						
5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์						
49 ยืนเคารพเพลงชาติ เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ						
50 ไม่ลุ่มหลงวัฒนธรรมของต่างชาติ ที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของชาติไทยจนเกินไป						
51 ส่งเสริมและนิยมใช้สินค้าสิ่งของที่ผลิตในประเทศ						
52 ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติไทย เช่น การแสดงความเคารพผู้อาวุโส						

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	การปฏิบัติตนของครูพลศึกษา					
	ไม่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
53 ทะนุบำรุงศาสนาตามโอกาส เช่น การบริจาคทรัพย์						
54 เข้าร่วมพิธีทางศาสนาตามประเพณีนิยม เช่น ทำบุญตักบาตร						
55 ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงามตามหลักคำสอนของศาสนา						
56 เคารพเทิดทูนศาสนาและไม่กระทำการใด ๆ ในทางดูหมิ่นเหยียดหยามศาสนาต่าง ๆ						
57 ยืนตรงถวายความเคารพเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี						
58 ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์						
59 ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข						
60 ร่วมประกอบความดีเพื่ถวายเป็นพระราชกุศล โดยเฉพาะในวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์						

ตาราง 24 แสดงค่าอำนาจจำแนก

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2			$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2	
1	4.23	0.60	3.00	0.71	3.88	21	3.92	0.64	2.92	0.49	3.38
2	4.23	0.60	3.00	0.71	3.88	22	3.69	0.75	2.77	0.60	2.86
3	4.23	0.44	3.15	0.56	3.90	23	4.08	0.64	3.08	0.76	3.05
4	4.23	0.44	3.45	0.66	2.74	24	3.69	0.75	2.69	0.86	2.85
5	3.85	0.78	2.69	0.63	4.15	25	4.00	0.58	2.54	0.66	4.74
6	4.00	0.58	3.00	0.41	3.63	26	4.00	0.41	3.23	0.44	3.01
7	4.15	0.54	2.92	0.28	4.87	27	4.46	0.66	2.77	0.73	5.19
8	4.31	0.63	3.39	0.51	3.12	28	4.00	0.58	2.92	0.49	3.75
9	4.46	0.52	3.54	0.52	3.27	29	4.08	0.49	2.76	0.73	4.27
10	3.92	0.49	3.08	0.49	3.07	30	4.39	0.51	3.23	0.44	4.28
11	4.23	0.44	3.08	0.49	4.31	31	4.15	0.56	3.15	0.69	3.23
12	4.00	0.41	3.00	0.41	3.99	32	3.92	0.76	2.31	0.75	4.74
13	3.92	0.28	3.08	0.64	3.18	33	4.00	0.58	3.15	0.56	2.87
14	4.00	0.71	3.00	0.71	3.03	34	4.31	0.48	3.15	0.38	4.50
15	3.77	0.73	2.69	0.63	3.34	35	4.46	0.52	3.15	0.38	4.99
16	3.77	0.44	2.39	0.65	5.02	36	4.62	0.51	3.08	0.95	4.59
17	4.08	0.64	2.85	0.38	4.40	37	4.31	0.63	3.08	0.49	4.19
18	4.08	0.28	2.54	0.52	6.22	38	4.23	0.44	3.23	0.44	3.85
19	3.92	0.64	2.69	0.63	3.94	39	4.31	0.48	2.92	0.49	5.06
20	4.08	0.49	2.69	0.48	5.06	40	3.85	0.55	2.69	0.85	3.50

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
41	4.08	0.28	3.00	0.40	4.69	51	3.92	0.49	2.92	0.49	3.63
42	4.23	0.44	3.26	0.44	3.85	52	4.23	0.60	2.92	0.49	4.51
43	4.15	0.38	2.92	0.64	4.40	53	4.08	0.64	3.08	0.28	3.76
44	4.31	0.63	3.00	0.71	4.08	54	3.77	0.50	3.08	0.64	2.24
45	3.92	0.95	2.15	0.90	4.69	55	3.77	0.44	3.00	0.41	3.01
46	4.31	0.75	2.62	0.65	5.16	56	4.23	0.83	3.08	0.28	3.95
47	4.23	0.44	3.08	0.64	4.00	57	4.46	0.66	3.46	0.66	3.14
48	4.62	0.51	3.15	0.69	4.82	58	4.23	0.60	3.39	0.65	2.73
49	4.39	0.77	3.31	0.75	3.15	59	4.31	0.63	3.46	0.52	2.85
50	4.23	0.33	3.15	0.55	3.89	60	4.00	0.82	3.23	0.60	2.33

ตาราง 25 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากการวิเคราะห์ซ้ำ

ค่านิยมพื้นฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแอลฟา
1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ	.87
2. การประหยัดและออม	.86
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	.87
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	.86
5. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	.86
รวมทั้งฉบับ	.98

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติของครูพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10
ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

บทคัดย่อ
ของ
ไพฑูริ ลังกา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2529

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหาร 87 คน ครูพลศึกษา 164 คน ครูทั่วไป 229 คน และนักเรียน 255 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stages Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าความเชื่อมั่นแต่ละตอนคือ .87, .86, .87, .86 และ .86 ตามลำดับ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียน-มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในระดับปฏิบัติมาก ได้แก่ มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ($\bar{X} = 3.56$) นอกนั้นปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97 - 3.34$)
2. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.57 - 4.00$) ทั้ง 5 ประการ
3. ความคิดเห็นของครูทั่วไปที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง ($\bar{X} = 2.87 - 3.38$) ทั้ง 5 ประการ
4. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.50 - 3.76$) ทั้ง 5 ประการ

๑. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ครูพลศึกษา ครูทั่วไป และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของครูพลศึกษา ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

OPINIONS OF ADMINISTRATORS, TEACHERS AND STUDENTS ON
THE PRACTICE OF FIVE BASIC VALUES OF SECONDARY
SCHOOLS PHYSICAL EDUCATION TEACHERS IN
EDUCATIONAL REGION 10

AN ABSTRACT

BY

PAIVUT LUNGKA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

March 1986

The purpose of this study was to investigate the opinions of administrators, teachers, and students on the practice of five basic values of Secondary School Physical Education Teachers in Educational Region 10. The subjects were randomly sampled by multi stages of 87 administrators, 164 physical education teachers, 229 general teachers and 255 students from the Secondary Schools in Educational Region 10.

The tool for collecting the data was the questionnaire constructed by the writer, with the part reliabilities of .87, .86, .87, .86, .86 respectively, and the total reliability of .98

It was found that

1. From the administrator's opinions the most practiced value was the Patriotism, Faith of Religion, and Loyalty to His Majesty ($\bar{X} = 3.56$). The rest were normally practiced.
2. From the physical education teacher's opinions all values were practiced most ($\bar{X} = 3.57 - 4.00$)
3. From the general teacher's opinions, all values were normally practiced ($\bar{X} = 2.87 - 3.38$)
4. From the student's opinios, all values were normally practiced ($\bar{X} = 3.50 - 3.76$)
5. There was a significant difference among opinions, at .01 level.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายไพฑูริ ลังกา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2501
สถานที่เกิด	จังหวัดมหาสารคาม
ภูมิลำเนา	402 หมู่ที่ 1 ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
การศึกษา	
2508 - 2512	- ประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านบรบือ (บรบือราษฎร์ผดุง) อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2512 - 2515	- ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2515 - 2518	- มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2518 - 2520	- มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอมือ จังหวัดมหาสารคาม
2520 - 2522	- ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ. สูง) วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2522 - 2524	- คุรุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
2527 - 2529	- การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	
2524 - 2527	- ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนพยุภุมิวิทยาคาร อำเภอพยุภุมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2527	- ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม